

Zámky na kolo
Na tloušťce záleží
06

Kočárky
Pohodlí a bezpečí
pro nejmenší
14

**Kuchyňské
roboty**
Vše umí jen
málokterý
30

Kotoučové pily
Silné, ale křehké
38

Pivo
Plesnivý ječmen
kazí pivo
22

79 Kč

Ne každý
je bezpečný

Co kde potkává spotřebitele

www.nesvarnik.cz

Nekvalitní zboží

Billa, OC Oáza, Arménská 3277, Kladno

Už když jsme sklenici s červenou řepou otevřeli, plácla nás přes nos nepříjemná „vůně“. Sterilovaná, tvrdá, napůl plesnivá kolečka nás opravdu překvapila.

M. K., Kladno

Klamavé praktiky

Airwaynet, lokalita Na Hřebenkách, Praha 5

Přes několikero reklamaci nebyl poskytovatel v lokalitě Na Hřebenkách schopen zajistit smlouvenou rychlost připojení (která navíc lákavé reklamě na [www](http://www.nesvarnik.cz) a v dalších materiálech poskytovatele odpovídá jen stěží).

Markéta L.

Tu nahnílé pomeranče zamíchané mezi zdravými, tam obří cedule hlásající akci a pod ní zboží za běžnou cenu. Někdy se zdá, že spotřebitel by musel chodit nakupovat s detektivním týmem, aby nenaletěl. V dTestu jsme se rozhodli, že **detektivní tým uděláme z vás, aktivních spotřebitelů a spotřebitele.**

Spustili jsme **mapovou aplikaci Nešvarník**, díky které můžete zveřejnit všechny nešvary, na které narazíte při nakupování nebo sjednávání služeb. Zároveň v aplikaci uvidíte, jaké **nekvalitní zboží, klamavé praktiky či kuriozity** odhalili ve vašem okolí sami spotřebitelé a dozvíte se také o nelichotivých zjištěních úřadů.

Sdílejte své zkušenosti na www.nesvarnik.cz, ať lidé ve vašem okolí vidí, čemu se mají vyhnout.

Již brzy spustíme Nešvarník také v podobě mobilní aplikace pro chytré telefony, díky které budete moci nešvary sdílet a sledovat přímo při nakupování. Jako první se dočkají uživatelé telefonů s operačním systémem Android, následovat bude Apple iOS.

Nešvary mohou do aplikace vkládat pouze registrovaní uživatelé. Jako předplatitelé časopisu dTest můžete pro přihlášení do Nešvarníku využít své přihlašovací údaje do webové sekce dTestu. Pokud předplatně dTestu ještě nemáte, můžete se k používání Nešvarníku zdarma zaregistrovat přímo na www.nesvarnik.cz.

Obsah

Testy

Zámky na kolo

Na tloušťce záleží
06

Kočárky

Pohodlí a bezpečí
pro nejmenší
14

Mykotoxiny v pivu

Plesnivý ječmen kazí pivo
22

Kuchyňské roboty

Vše umí jen málokterý
30

Kotoučové pily

Silné, ale křehké
38

Informační servis

Nové testy mobilních telefonů

43

Seriál

Ze světa vitamínů a minerálů

Kyselina listová
44

Právo

Franšizing aneb neznámý pod známou obchodní značkou

46

Finance

Pojišťovací striptýz aneb úvod do životního pojištění

48

Pomozte si sami!

Ne, nerozhodli jsme se ukončit činnost, ani nechat vás, naše milé čtenáře, napospas obchodníkům, výrobcům či dealerům. Zmíněné heslo není ničím jiným než analogií hesla „spotřebitel sobě“, což je koneckonců motto parafrázující, jak váš časopis a vaše spotřebitelská organizace fungují. Platíte si nás za to, že vám nezávisle, objektivně a bez přimluv zadavatelů reklamy říkáme pravdu o stavu věcí. Ať se to týká kvality televizí, másla nebo pomoci při reklamaci. Sloužíme, jako národní divadlo ve století devatenáctém, k povznesení a zvelebení stavu českého spotřebitele ve století jednadvacátém. I když si nás platíte jako spotřebitelské „advokáty“, nejvíc toho beztak zmůžete sami. Jedině tlak zespoda, tlak poptávky může donutit výrobce, aby vyráběli zboží, které vydrží déle než pár měsíců po záruce, přimět supermarkety, aby své regály plnily kvalitními místními potravinami, a dodavatele nejrozumnějších služeb, aby zlevnili a zvýšili kvalitu. A protože „pomozte si sami“ pro nás znamená „my vám pomůžeme“, připravili jsme pro vás nástroj, jenž vám umožní podělit se o své zkušenosti a vystavit ty, kteří si to zaslouží, na spotřebitelský pranýř (když už máme ten úřední – potravinový). Tím nástrojem je náš Nešvarník. Každý uvědomělý spotřebitel může teď ukázat prstem na hříšníky a všichni ostatní uvědomělí se mohou hříšníka vyvarovat a potrestat je tím, že půjdou nakupovat jinač. Všechno hezky přehledně, rychle a jasně na webu a brzy i ve vašich chytrých telefonech. Pomozte si sami!

Václav Beneš

d
Test

XX. ročník

5. vydání měsíčníku dTest připravili:

Václav Beneš, Jan Hrouda, Ondřej Jánoška, Alice Olbrichová, Lukáš Zelený, Martin Váňha, PA (foto), Jiří Novák (ilustrace).

dTest, vydavatel Občanské sdružení spotřebitelů TEST (IČ: 45770760) se sídlem Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10-Vršovice.

Vedení redakce: Václav Beneš.

Grafický koncept a layout Olga Benešová (Side2), www.side2.cz.

Technické zpracování Elena Saltuariová, Revoluce 1575/2, Praha 4.

Tisk: Moraviapress a.s. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá

TEST, Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10-Vršovice, tel.: 241 404 922,

fax: 241 406 533, e-mail: dtest@dtest.cz. Distribuce: PNS, a.s. (ČR) a Magnet

Press Slovakia (SR). Správa distribuce: STRAPER s.r.o. (straper.cz).

dTest je zahrnut v monitoringu médií Anopress IT.

Přetisk zapovězen.

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha

č. 3105/1994.

MK ČR E 6876 Na titulní straně použita ilustrační foto.

ISSN 1210-731X

Toto vydání vychází 2. 5. 2013

© Občanské sdružení spotřebitelů TEST, Praha

Evropské spotřebitelské centrum Na seznamkách buďte opatrní

www.dtest.cz

Evropské spotřebitelské centrum se setkává se stále rostoucím počtem stížností týkajících se webových stránek, které nabízejí pomoc při hledání partnera či partnerky. Někteří uživatelé jsou nepozorní a dostávají se do problémů, z nichž není snadná cesta ven.

Pokus o seznámení přes internet se nemusí obejít bez rizika, zvláště pokud se necháte zlákat nabídkou neseriózního prostředníka. Evropské spotřebitelské centrum (ESC) připravilo několik doporučení, která mohou pomoci rizika omezit.

Komu svěřujete citlivá data

Při seznamování je obvykle nutné prozradit řadu osobních dat, proto se nejen seznamte s podmínkami ochrany osobních údajů u příslušného provozovatele, ale především si předem co nejlépe ověřte, do jaké míry je provozovatel důvěryhodný. Zveřejňuje seznamka přesná a úplná data o tom, kdo ji provozuje? Jaké jsou zkušenosti uživatelů, kteří se zde registrovali před vámi?

Podobně jako při nákupu online je i zde opatrnost namístě. Rady, jak poznat podvod na internetu, naleznete na www.evropskyspotrebitel.cz/podvod.

Než se zavázete k placení, přemýšlejte

Řada online seznamek využívaných Čechy a mnohdy provozovaných i subjekty z jiných zemí EU nabízí placené formy členství, které uživatelům zpřístupní dodatečné funkce. Než ale přistup k placeným funkcím zakoupíte, přečtěte si důkladně podmínky služby. Řada služeb se totiž bude automaticky prodlužovat a po uplynutí předplaceného období budou opětovně strženy peníze z platební karty, pokud službu nevypovíte.

Někteří uživatelé se pak v tomto případě obrací na ESC s otázkou, zda mohou peníze stržené za další například půlrok dostat zpět, když službu dále nechtějí využívat. Jejich situace je však někdy neřešitelná.

Někteří provozovatelé seznamek mohou záměrně nedostatečně informovat o podmínkách a cenách služeb. V takovém případě jim může být uložena sankce ze strany České obchodní inspekce, respektive dozorových orgánů v zemi sídla provozovatele. „Pokud takové nekalé obchodní praktiky zjistíme, budeme je tvrdě postihovat,“ ujišťuje Vladimír Velčovský, ústřední ředitel ČOI, při které Evropské spotřebitelské centrum ČR působí.

Evropské spotřebitelské centrum (ESC) poskytuje spotřebitelům informace o jejich právech na jednotném evropském trhu. Právníci ESC bezplatně pomáhají spotřebitelům řešit jejich problémy s obchodníky z jiných zemí EU, Islandu či Norska.

Kontakty na ESC pro ČR: adresa: Štěpánská 15, 120 00 Praha 2
e-mail: esc@coi.cz telefon: 296 366 155
www.evropskyspotrebitel.cz

Nechceme být jen časopisem, který testuje výrobky, ale jako největší spotřebitelská organizace v České republice chceme spotřebitelům poskytovat komplexní servis. Statistiky návštěvnosti stránek www.dtest.cz za první čtvrtletí roku 2013 dokládají, že díky vám, našim čtenářům a čtenářkám, se výše zmíněné přání stává realitou. Největší zájem jste měli o databázi nebezpečných výrobků, kterou v žebříčku následují stránky spotřebitelské poradny. Pozornost stále přitahuje kalkulačka mobilních tarifů a nově se v žebříčku objevuje také v březnu spuštěný katalog éček. Ten úzce souvisí s testy potravin, které jsou mezi našimi čtenáři dlouhodobě velmi oblíbené. Nepřekvapí tedy, že se v žebříčku objevily všechny testy potravin publikované v prvním čtvrtletí roku 2013 i některé starší.

Top 10

1. nebezpečné výrobky
2. spotřebitelská poradna
3. test pražené mleté kávy 2013
4. kalkulačka tarifů
5. test sterilovaného a kysaného zelí 2013
6. katalog éček
7. test tavených sýrů 2013
8. test úzkých praček s předním plněním 2012
9. test extra panenských olivových olejů 2012
10. test letních pneumatik 2013

Zpracováno podle statistik návštěvnosti stránek www.dtest.cz za období leden-březen 2013

Pomáháme seniorům utéct z pasti

Významný ohlas již před svou premiérou vzbudil dokument Šmejdi z prostředí předváděcích akcí. Jako mediální partner filmu nabízíme seniorům komplexní pomoc a vydáváme k problematice speciální brožuru.

Nátlak, agrese, promyšlené psychologické praktiky i hrubé násilí. Senioři, kteří žijí v nuzných podmínkách, aby mohli splácet dluhy vzniklé nákupem nekvalitních výrobků. To vše mapuje nový dokument Šmejdi. Jeho autorky Silvie Dymáková a Romana Mazalová rok v převleku navštěvovaly předváděcí akce a zachytily je na autentických záběrech, které doplnily o názory právníka a psycholožky. Dokument, který jako první tento fenomén komplexně mapuje, vstoupil do kin 18. dubna 2013. Senioři nad 65 let jej mohou vidět zdarma.

Na podporu dokumentu realizujeme kampaň zaměřenou na pomoc seniorům a připravili jsme i speciální informační servis. Vydáváme také aktualizovanou brožuru Jak

i Na www.dtest.cz/predvadecky najdete důležité informace o předváděcích, podomním i pouličním prodeji včetně návodu jak se bránit. Zájemci o brožuru mohou volat na poradenskou linku 299 149 009 a nechat si ji zdarma zaslat. Brožura je rovněž ke stažení na výše uvedené adrese. S individuálními problémy se můžete svěřit našim právním poradcům na lince 299 149 009, která je vám k dispozici každý všední den od 9 do 17 hodin.

nespadnout do pasti, která přináší základní souhrn informací o předváděcích akcích a o způsobech, jak se před nimi bránit. Doporučujeme občanům, aby navrhli svým obcím, ať zajistí tyto brožury ve vyšším počtu pro své seniory.

Z naší poradny

Je mně už 81 roků a s manželkou jsme byli na předváděcí akci firmy Beck. V pozvánce pro manželku bylo uvedeno, že vyhrála pětidenní zájezd pro dvě osoby a na akci budou poukazy předány. Opilí radostí z výhry jsme podlehlí a něco jsme „koupili“. V další fázi rozdali pracovníci firmy cca 12-15 účastníkům různé zboží s tím, že je zdarma – dárek za to, že jim budeme dělat propagaci. Až při roznášce posledního zboží řekl: tato deka už není zadarmo, tu budete muset zaplatit. Nato nás nahnal před pódium, kde nám nalili alkohol a museli jsme si s nimi připít na spolupráci. Byla to velká show, v sále bylo asi 150 lidí. Bohužel jsme se navzájem neznali, tak nemůžeme ostatní využít jako svědky. Co následovalo: jednu fakturu jsme zaplatili, od druhé smlouvy jsme odstoupili, avšak dárky si ponechali. Po roce a půl jsme obdrželi „Poslední výzvu“ (zároveň však byla první), na tu jsme odpověděli, že nevíme, zda jsme se proti Beckovi nějak provinili, že chce dárky zpět. Odpověď žádná a pak už jen soud. Abychom se vyhnuli aspoň soudním poplatkům, podali jsme na doporučení právníka návrh na smír. Bohužel návrhu nebylo vyhověno, a tak jsme dostali rozsudek, že máme zaplatit cca 27 000 Kč. Z celé akce nám zůstaly jen oči pro pláč, hořkost a pocit velké nespravedlnosti. Poukazy na zájezd zdarma samozřejmě manželka nedostala. Nabídlí nám jet na 5 dnů za 20 000 Kč.

Marta a Karel K.

Ze zákona lze od této smlouvy odstoupit bez uvedení důvodu

a bez jakékoliv sankce do 14 dnů od jejího uzavření. Odstoupení musí mít písemnou formu a je nutné jej prodávajícímu doručit v zákonné lhůtě, nestačí tedy podat dopis poslední den lhůty na poště. Spotřebitel je povinen vrátit vše, co v rámci kupní smlouvy obdržel. Slabinou ovšem je, že dárky jsou často ze strany prodejců uvedeny ve výčtu zboží, které spotřebitel zakoupil. To si často spotřebitel neuvědomí a toto zboží nevrátí.

V uvedeném případě se prodávající obrátil se svým nárokem na soud, který již vynesl rozsudek. Nevíme, zda se manželé odvolali. Pokud tak neučinili, rozsudek nejspíše již nabyl právní moci. V tomto případě nezbyvá nic jiného než požadovanou částku zaplatit.

Základní rady

1) **Nejezdit/nezvat** – na předváděcích akcích vás nečeká nic dobrého. Svůj čas můžete trávit jinak a lépe a hlavně bez rizika.

2) **Nepodepisovat** – neodoláte-li pozvánce na předváděcí akci, buďte informovaným a nezúčastněným pozorovatelem. Buďte si však vědomi, že proti sobě máte velice dobře vyzbrojeného protivníka. Jeho jediným cílem je donutit vás k podpisu.

3) **Nerezignovat** – neodolali jste, podlehlí a podepsali kupní smlouvu. Neztrácejte čas a odstupte od kupní smlouvy. I když je téměř jisté, že to bude běh na dlouhou trať, nevzdávejte se!

Test

Zámky na kolo

Potřeba ochránit své kolo se zvyšuje se stoupající pořizovací cenou a také v místech, kde opakovaně dochází k jejich krádežím.

Vyzkoušeli jsme proto všechny dostupné typy zámků na kolo – podkovy, obrněné zámky, skládací zámky, řetězy a spirály, abychom zjistili, jakou míru ochrany poskytují. Výsledek? Ty nejbytelnější zloděje alespoň pořádně zdrží.

Na tloušťce záležití

d dobrá rada

Univerzální zámek na kolo, který bude poskytovat vysokou úroveň bezpečnosti a zároveň bude praktický pro převoz, asi nenajdete. Odolnost zámku většinou závisí na množství použitého materiálu a s tím narůstá hmotnost. Nejvyšší míru bezpečí poskytují zámky typu podkova, které zvládnou odolávat zlodějům několik minut – jako dobrá koupě se jeví model **Kryptonite Evolution Series 4 STD** (dobře, 1255 Kč), který se umístil společně s dalšími dvěma zámky na prvním místě, ale jeho průměrná pořizovací cena je výrazně nižší. Také druhý nejlépe hodnocený zámek typu podkova **Magnum 3039** (dobře, 675 Kč) je z pohledu cena/výkon výhodná koupě. S ohledem na výsledné hodnocení a poskytovanou úroveň bezpečnosti lze doporučit také řetězový zámek **Abus Tresor chain 1385/85** (dobře, 930 Kč). Nejlevnější zámky na trhu jsou ocelové lana, která stojí pár stovek korun, ale pro zloděje znamenají tu nejmenší překážku.

Ochrana vlastního majetku leží v žaludku snad každého z nás. O to víc ochrana takového majetku, který necháváme stát bez dozoru na ulici. Každému, kdo vlastní jízdní kolo, je jasné, že absolutní bezpečí neexistuje. A byť má sebelepší zámek, stejně nemá jistotu, že své kolo najde tam, kde ho nechal. Bicykly totiž patří k velmi častým a snadným úlovkům zlodějů. Úlohou zámku na kolo, jak ostatně ukázal i náš „zlodějský“ test, není zabránit krádeži, ale zloděje od pokusu odradit, případně ho zdržet natolik, aby stroj nestihl ukrást dříve, než si jeho snahy někdo povšimne. Zatímco nejobyčejnější zámky zvládne i méně šikovný zloděj překonat primitivními prostředky za několik málo vteřin, tedy téměř nepozorovaně, na bytelné zámky je potřeba několika minut a jejich překonání vyžaduje lepší přípravu. Ne všechny na první pohled bytelné zámky svému vzezření dostojí. Například skládací zámky nejsou o mnoho lepší než lankové. Naopak bytelný a těžký pancéřovaný řetěz se osvědčil. Do brašny na kolo je ale poněkud těžký.

Do testu jsme zařadili celkem 28 zámků rozdělených podle typu do pěti

skupin. V té nejpočetněji zastoupené byly zámky typu podkova, které dosáhly vůbec nejvyššího hodnocení v testu (dobře, 76 %). S touto známkou skončily shodně podkovy Abus Granit X-Plus 54/160 HB 230 a obě podkovy od značky Kryptonite. V pořadí druhá nejlépe hodnocená podkova byla Magnum 3039 (dobře, 75 %), a třetí místo shodně obsadily podkovy Trelock BS 610/108-230 a Abus Granit-Plus 51/150 HB 230 (dobře, 74 %).

Vysoké hodnocení zámků se také promítá v jejich pořizovací ceně – pouze Magnum se dostal pod hranici jednoho tisíce korun. Zámky typu podkova vykazovaly z celé testované škály nejlepší úroveň bezpečnosti (jak proti násilnému, tak inteligentnímu vloupání) a vysoké hodnocení jsme udělili také za jejich životnost. Zkoušeli jsme odolnost proti prachu, písku a vodě, také jsme je opakovaně nechávali padat z výšky sedla na kamennou podlahu. Ve všech zkouškách bez problémů obstály.

Zámky typu podkova však mají i svou nevýhodu – malý rozsah. Kvůli tomu obejmou většinou jen rám kola a pevný objekt, ke kterému se snažíme kolo uzamknout, tedy nějaký sloupek. Obě kola však zůstanou nechráněna a, jak ze zkušenosti víme, zloději nepohrdnou ani touto kořistí, byť není kompletní.

Zajímavý způsob jak zvětšit rozsah uzamčení podkovy, nabízí model Magnum 3039, který výrobce doplnil ještě o 115 mm dlouhé a 12 mm široké ocelové lano. Samozřejmě sice zámek nemá, ale díky okům na jeho obou koncích lze využít ramena podkovy, na které se jednoduše navlékne a uzamkne. Zámek tak obejmeme společně s rámem také kolo. Nevýhodou však je rozdílný materiál – podkova je z pevné kalené oceli, které se ocelové lano prostě nevyrovná.

➤ str. 12

i

Jak testujeme

podrobný postup testu zámků na kolo najdete na www.dtest.cz/cyklozamky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality zámků na kolo

úroveň bezpečnosti 75 %

komfort používání 20 %

životnost materiálu 5 %

Test Zámky na kolo

zámky na kolo: podkovy

	Abus Granit-XPlus 54/160 HB 230	Kryptonite Evolution Series 4 STD	Kryptonite New York Lock STD	Magnum 3039	Trelock BS 610/108-230	Abus Granit-Plus 51/150 HB 230	Onguard 8003 Pittbull STD
průměrná cena (Kč)	2150	1260	2920	680	1860	1910	530
hodnocení kvality	dobře 76 %	dobře 76 %	dobře 76 %	dobře 75 %	dobře 74 %	dobře 74 %	dobře 73 %
úroveň bezpečnosti	dobře 78 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 80 %	dobře 76 %	dobře 76 %
násilné vloupání	+	++	++	++	++	+	+
inteligentní vloupání	++	++	++	++	++	++	++
odolnost proti přestřížení	++	++	++	++	++	++	++
komfort používání	dobře 65 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 49 %	dobře 60 %	uspokojivě 56 %
otevírání a zavírání	++	+	+	+	○	+	○
rozsah uzamčení	○	—	—	++	○	○	○
velikost zámku	--	—	—	--	--	--	--
držák zámku, převoz	+	○	○	○	+	+	+
hlučnost	++	++	++	○	++	++	++
návod	○	○	○	○	--	○	○
hmotnost celého zámku	○	○	—	+	○	+	○
životnost materiálu	velmi dobře 90 %	velmi dobře 86 %	velmi dobře 86 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 85 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 86 %
korozí	++	++	++	++	++	++	++
stabilita klíče v zámku	++	++	++	+	+	++	++
technické údaje / vybavení							
záruka	5 let	10 let / / doživotní	10 let / / doživotní	doživotní	2 roky	2 roky	záruka po registraci
hmotnost celého zámku (g)	1449	1513	1748	1099+294	1403	1198	1466
klíč / karta s kódem	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓
možnost kopie / záměny klíče	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
počet klíčů ¹⁾	1+1 LED	2+1 LED	2+1 LED	4+1 LED	1+1 LED	1+1 LED	4+1 LED
ochrana zámku	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
možnost uzamčení zámku bez klíče	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
uchycení zámku k držáku na kole	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

klíč:

++ + ○ — --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne
Některá hodnocení mohou být limitována.
Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.
¹⁾ LED – klíč osvětlený diodou

Abus Sinero 43/150 HB 230	Abus Facilo 32/150 HB 230	BBB U-Vault BBL-21
1050	940	390
uspokojivě 52 %	dostatečně 35 %	dostatečně 33 %
uspokojivě 50 %	dostatečně 35 %	dostatečně 33 %
○	—	—
++	++	++
++	+	+
uspokojivě 53 %	uspokojivě 55 %	dostatečně 37 %
○	+	○
○	○	—
—	—	—
+	+	×
++	++	—
—	—	—
+	++	+
dobře 74 %	velmi dobře 85 %	velmi dobře 81 %
+	++	++
+	+	+

2 roky	2 roky	2 roky
935	900	916
×	×	✓
✓	✓	✓
2	2	3
×	×	✓
×	×	×
✓	✓	×

skládací					
Abus Bordo Granit-XPlus 6500/85	Trelock FS 300/85 Trigo	Trelock FS 300 Manufaktur	Abus Bordo 6000/90	Abus Bordo Combo Lite 6150/85	Trelock FS 200/70 Code
2610	1130	1840	1970	1640	880
uspokojivě 54 %	dostatečně 35 %	dostatečně 35 %	dostatečně 35 %	dostatečně 33 %	dostatečně 33 %
uspokojivě 50 %	dostatečně 35 %	dostatečně 35 %	dostatečně 35 %	dostatečně 33 %	dostatečně 33 %
○	—	—	—	—	—
++	++	++	++	++	++
++	○	○	○	—	—
uspokojivě 59 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 59 %	dobře 66 %	dobře 68 %
○	+	+	○	○	+
○	○	○	○	○	○
—	—	—	—	—	○
+	○	○	+	+	+
++	++	++	++	++	++
—	—	—	—	○	○
○	++	++	+	++	++
velmi dobře 90 %	dobře 77 %	dobře 77 %	dobře 73 %	velmi dobře 85 %	dostatečně 35 %
++	++	++	++	++	—
++	○	○	○	×	×

5 let	2 roky	2 roky	3 roky	2 roky	2 roky
1586	773	770	1071	508	622
✓	×	×	×	číselný zámek	číselný zámek
✓	✓	✓	✓	×	×
2	2	2	2	×	×
×	✓	✓	×	×	×
×	×	×	×	×	×
✓	✓	✓	✓	✓	✓

Při výběru zámku je dobré věnovat pozornost také otázce hlučnosti. Obvyčejný řetěz bez dalšího obalu (textilního nebo umělého) bude nejen chrastit, ale zároveň poškodí lak. Také některé podkovy vibrují za jízdy v držáku na kole a to může být při jízdě poněkud rušivé. Na druhou stranu, pokud je držák podkovy dobře vyřešen, neslyšíte nic. Nejtišší jsou pochopitelně skládací zámky, které se složí stejně jako starý dřevěný metr.

★ vítěz testu
⊙ výhodný nákup

zámky na kolo: obměně

	Abus Iven 8200/110	Trelock PK 515/100	Abus Ivera 7200/110	Abus Centuro 860/110	Trelock PK 480/100	Onguard 8026 Rottweiler	Trelock PK 215/100
průměrná cena (Kč)	1270	1850	1050	910	1130	370	780
hodnocení kvality	dostatečně 39 %	dostatečně 39 %	dostatečně 35 %	dostatečně 35 %	dostatečně 35 %	dostatečně 35 %	dostatečně 35 %
úroveň bezpečnosti	dostatečně 39 %	dostatečně 39 %	dostatečně 35 %	dostatečně 35 %	dostatečně 35 %	dostatečně 35 %	dostatečně 35 %
násilné vloupání	–	–	–	–	–	–	–
inteligentní vloupání	++	++	++	++	++	++	++
odolnost proti přestřížení	x	x	–	--	–	–	--
komfort používání	dobře 63 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 55 %	dobře 62 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 48 %
otevírání a zavírání	+	o	+	+	o	+	o
rozsah uzamčení	+	o	+	+	o	+	o
velikost zámku	+	–	o	+	–	o	o
držák zámku, převoz	o	o	x	o	o	x	o
hlučnost	++	++	o	++	++	o	+
návod	o	--	--	+	--	--	--
hmotnost celého zámku	o	o	++	+	+	+	++
životnost materiálu	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	dobře 77 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 86 %	velmi dobře 81 %
koroze	++	++	++	++	++	++	++
stabilita klíče v zámku	o	o	o	o	o	++	o
technické údaje / vybavení							
záruka	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	viz internet	2 roky
hmotnost celého zámku (g)	1610	1429	835	938	1019	1020	544
klíč / karta s kódem	x	x	x	x	x	✓	x
možnost kopie / záměny klíče	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x
počet klíčů ¹⁾	2	1+1 LED	2	2	1+1 LED	4+1 LED	2
ochrana zámku	x	✓	x	x	x	✓	x
možnost uzamčení zámku bez klíče	x	x	✓	✓	✓	x	✓
uchycení zámku k držáku na kole	✓	✓	✓	x	✓	x	✓

klíč:

++ + o – --

velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %

dobře 79–60 %

uspokojivě 59–40 %

dostatečně 39–20 %

nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

¹⁾ LED – klíč osvětlený diodou

Trelock PK 340/100
900
nedostatečně 18 %
nedostatečně 18 %
—
—
—
uspokojivě 57 %
+
+
o
o
++
—
++
velmi dobře 81 %
++
o

řetězy	
Abus Tresor chain 1385/85	Trelock BC 340/85
930	720
dobře 70 %	dostatečně 26 %
dobře 70 %	dostatečně 26 %
+	—
++	—
o	o
dobře 62 %	uspokojivě 51 %
+	+
o	o
+	+
o	x
+	—
—	—
+	+
velmi dobře 90 %	velmi dobře 81 %
++	++
x	o

spirály (ocelová lana)	
Force 49120	Author ASL-35
70	160
dostatečně 26 %	nedostatečně 14 %
dostatečně 26 %	nedostatečně 14 %
—	—
++	—
—	—
uspokojivě 49 %	dobře 72 %
o	++
++	++
+	+
—	+
o	++
—	—
++	++
dobře 77 %	dobře 77 %
++	++
o	o

2 roky
825
x
✓
2
x
x
✓

2 roky	2 roky
1012	1079
číselný zámek	x
x	✓
x	2
x	x
x	x
✓	x

2 roky	2 roky
156	283
x	x
x	x
2	4
x	✓
✓	✓
✓	✓

★ vítěz testu
Ⓢ výhodný nákup

Proti pákovým štípacím kleštím obstály pouze zámky typu podkova, ostatní typy byly pro tento nástroj otázkou několika desítek sekund.

Klasické kleště na štípání drátů dokázaly překonat do tří minut jen tenký zavinutý kabel.

Pilce na železo odolávala drtivá většina zámků přes tři minuty, výjimkou byly zavinuté kabely, které nemají dostatečnou tloušťku.

Nejdřív hlavou, potom svaly

Dobrych výsledků dosáhl ještě nejlepší zámek typu řetěz Abus Tresor chain 1385/85 (dobře, 70 %) a špatně si nevedl ani nejlepší ze skládacích zámků Abus Bordo Granit-XPlus 6500/85 (uspokojivě, 54 %). Ostatní modely ze skupin řetězový, skládací, obrněný zámek i spirála skončily se známkou dostatečně. Kamenem úrazu pro ně byl test úrovně bezpečnosti.

Zámky byly vystaveny nejprve takzvanému inteligentnímu způsobu vloupání, kdy byly použity speciální manuální paklíče na otevírání zámků (planžety a napínáky) a také elektrický paklíč, dále různé sponky do vlasů, propisky, pera nebo víčka od per. Potom přišlo na řadu násilné neboli hrubé vloupání, kdy jsme používali nástroje jako pilku na železo (obyčejnou i elektrickou), všelijaké kleště od těch nejmenších na dráty, přes síkovky, mozaikové kleště, vyštipovací kleště až po pákové, dále akumulátorovou rozbrusku, kladivo, dláto nebo šroubovák.

Zámky s celkovým hodnocením „dostatečně“ neobstály hlavně proti násilnému vloupání – například pro velké štípačky nebo akumulátorovou rozbrusku neznamenal většina zámků velký problém a „zloději“ nepotřebovali ani plný časový limit tří minut pro překonání zámků. Pro představu – zámky typu spirála jsme s pořádnými kleštěmi zvládli za pět sekund. Na to je třeba myslet v případě, že kolo zamykáte například na chodbě svého domu, kam není problém donést větší a nápadnější nástroje, než které zloději používají na ulici.

Na druhou stranu proti menším nástrojům (šroubovák, většina kleští kromě pákových, pilka na železo) odolávala drtivá většina zámků úspěšně více než tři minuty a to je docela dlouhý čas na to, aby si zloděje na ulici někdo všiml.

Na cesty a na chodbu

Použitý materiál, bytelnost a rozsah uzamčení se projeví na celkové hmotnosti zámků. Za jízdy je však znát každý gram váhy navíc, takže vozit s sebou na kole další 1 nebo 1,5 kilogramu (v případě zámků typu podkova nebo některých obrněných) není zrovna praktické. Zároveň uchycení zámků na rám kola může být vzhledem k jeho rozměrům komplikované, obzvláště vozíte-li láhev s pitím (podkovu je totiž nejlepší umístit právě „dovnitř

Klasický řetěz bez dalšího obalu nejen za jízdy chrastí, ale zároveň poškodí lak kola.

Struktura skládacího zámků napovídá, že mu do bytelnosti ještě něco chybí.

Nevýhodou zámků typu podkova je jejich malý rozsah.

Nechte hasičům cestu

Pokud necháváte kolo zamčené na chodbě paneláku, měli byste vědět, že tyto prostory slouží jako úniková cesta pro evakuaci osob a řídí se danými předpisy. Ve vyhlášce o požární prevenci je uvedeno, že k provedení evakuace osob, zvířat a materiálu a k provedení záchranných prací právnické osoby zajišťují, aby byly trvale volně průchodné komunikační prostory (chodby, schodiště apod.), které jsou součástí únikových cest, tak, aby nebyla omezena nebo ohrožena evakuace nebo záchranné práce...

Pokud bude hasičům při zákroku něco překážet v cestě, tak nejen že to hrubou silou odstraní, ale navíc mohou udělit pokutu: Hasičský záchranný sbor kraje je při výkonu státního požárního dozoru oprávněn dle § 76 odst. 2 písm. b) zákona o požární ochraně uložit pokutu až do výše 500 000 Kč právnické osobě, která porušila povinnost vyplývající z předpisů o požární ochraně tím, že neudrhuje volné únikové cesty a volný přístup k nouzovým východům.

Takže opatrně s necháváním kola na chodbě, a to nejen kvůli případným problémům s hasiči, kteří ho považují za překážku při výkonu své práce, ale jak z vlastních zkušeností víme, ani tady není kolo v bezpečí.

rámu"). Často je tak potřeba vozit kvůli zámku batoh. Z pohledu praktického převozu se tak jeví jako dobrá varianta skládací zámek, který je lehčí a jednoduše ho strčíte do kapsy, nebo spirála, v průměru nejlehčí ze všech typů zámků.

Úroveň bezpečnosti určuje také rozsah zámku, tedy jak velkou část kola dokáže obejmout a připevnit k pevné překážce. Z tohoto hlediska jsou lepší flexibilnější typy zámků, tedy všechny kromě podkov, které obejmou nejen rám, ale i zadní, někdy i přední kolo. Jak jsme zmiňovali výše, proti „běžným nástrojům zlodějů“ poskytnou dostatečnou ochranu, například když necháte stát kolo před prodejnou.

Ideální stav pro bezpečnost vašeho jednostopého miláčka je mít dva typy zámků. Jeden lehčí na cesty a druhý bytelnější „na chodbu“, protože zatím se výrobcům nepodařilo skloubit dohromady velký rozsah a zároveň vysokou úroveň bezpečnosti. ✕

Fejeton Zámek nezámek

To je jasné, že jsem měl jako kluk kolo, ale žádná sláva to teda nebyla. Spíš hrůza. Nevím, kde ho táta sehnal, ale časem jsem dospěl k přesvědčení, že ho u nás na zahradě zapomněl wehrmacht, když v pětačtyřicátém kvapem prchal směrem k Příbrami. A taky si myslím, že to bylo protitankové kolo, poněvadž na něm kdybyste se rozjeli proti tanku a trefili byste se do něj, určitě byste ho vážně poškodili, kdežto kolo by zůstalo nezraněno. A kdyby ho nedejпámbu pošramocený kolos přejel, jen by se lehce vmáčklo do hlíny a na druhé straně byste na něj zase mohli skočit a frčet na frontu. Takový to byl stroj.

Bylo vyrobeno z nějakých ocelových trubek, nejspíš vylitých betonem, a vážilo asi 120 kilo. Mělo kožené sedlo, vinovou a žlutou barvu, sem tam s černým bleskem a nesrozumitelnými nápisy v naprosto neznámé řeči – zřejmě kdyby se dostalo do rukou nepříteli, aby na sebe nic neprozradilo. Taky mělo dynamo a světlo, pro případ nočního protitankového úderu.

Jezdil jsem na něm pod štangli a všichni kluci se mi smáli – než jsem se proti nim rozjel. Než stačili zdrhnout, vypadalo to návsí jako u Kurska po třídení bitvě. Tak jsem byl víceméně king, i když mi to kolo dávalo pěkně zabrat a po každé rekreační vyjíždce jsem si musel dávat obklady úplně na všechno. Ale pak jednou přijel Honza Havrda na úplně novém favoritu zlaté barvy a všichni se z něj mohli, víte co. A nejvíc holky, což mě krkalo. Ani na-

bourat jsem ho nemohl, poněvadž favorit měl spoustu koleček a pokaždé mi hravě ufrnkl. Nevěděl jsem, co mám dělat, a tak jsem se rozhodl, že mu to zlaté kolo šlohnou a někde zašantročím, třeba na Fond míru a solidarity.

Jenže Havrda nebyl včerejší a na favorita si dával důmyslný zámek, pořádný, i když třeba přijel jen se vykoupat na louku k řece. Vypadalo to, že budu muset potupně vyklidit bojiště, ale to bych se radši nechal přejíždět tankem od rána do večera. Takže jsem mu ho stejně šlohnul – když se na kraji lesa pokoušel zlomit patnáctiletou blondýnku Sašu, chňapl jsem zlatého favorita i s tím zámekem a pomocí provazu jsem ho za nezměrného úsilí vytáhl do koruny košaté olše, co rostla u řeky.

A byl jsem král, i když o tom nikdo nevěděl. Havrda nejenže Sašu nezlomil, ale navíc po návratu nenašel kolo, doma ho zmlátili. A když jela druhý den ráno paní Havrdová do města nakupovat, spatřila z okna motoráku, jak se Honzíkovo zlaté kolo blyští ve větvi. A málem to s ní šlehlo. Zmlátili Havrdu ještě jednou a ten musel přijít za mnou, abych mu to kolo sundal, poněvadž on po stromech lézt neuměl. A to už u toho byli všichni, i holky!

Příběh má samozřejmě stylové poučení: Když už si koupíte drahé kolo, kupte si i drahý, otestovaný zámek. Ovšem pokud narazíte na koumáka, jako jsem já, bude vám to stejně houby platný!

Zdeněk Rosenbaum

Test Kočárky

Ceny kočárků se dramaticky liší. Stejně tak se liší i jejich kvalita a bezpečnost. Vysoká cena přitom neznamená vysokou kvalitu, mezi nebezpečnými výrobky naleznete i kočárek za osmnáct tisíc. Z patnácti testovaných mají tři výrazné bezpečnostní nedostatky. Žádný z kočárků neobsahoval rizikové chemické látky – ftaláty.

A newborn baby is lying in a stroller, crying with its mouth wide open. The baby is wearing a white headband and a light-colored onesie. The stroller has a blue and white patterned fabric. The background is dark and out of focus.

Pohodlí a bezpečí pro ne

d dobrá rada

Při nákupu kočárku a cenovém srovnání je třeba vzít v potaz, co všechno je součástí nabízené konfigurace. Někdy je součástí korbíčka pro nejmenší, někdy i autosedačka. Dokupování chybějících částí může nákup prodražit. Celkově nejlepší je drahý kočárek **Bugaboo Cameleon 3** (velmi dobře, 29 500 Kč), hned druhý v pořadí **Koelstra Binque Daily** (velmi dobře, 14 000 Kč) vyjde na polovic. V obou případech se jedná o cenu setu s korbíčkem a sedačkou, ale bez autosedačky. Nízkou cenou a dobrou kvalitou se pyšní kočárky **Britax Römer B-Agile 3** (dobře, 10 000 Kč) a **DorJan Danny Sport Prestige** (dobře, 10 190 Kč).

Kdo by nechtěl dopřát svým potomkům to nejlepší vozítko? Kočárek je nezbytná a nikoliv levná součást dětského vybavení. Právě ke kočárkům a jejich bezpečnosti se upíná pozornost spotřebitelů, ale i dozorových orgánů. Na trhu je stále příliš mnoho výrobků, které nesplňují bezpečnostní požadavky a představují tak potenciální riziko. Stačí vyhledat slovo kočárek v naší databázi nebezpecnevyrobky.cz, abyste viděli, že rizikových výrobků je dost a zdaleka se neprodávají jen v České republice. I náš test potvrzuje nepříznivou situaci. U třech z patnácti kočárků jsme našli závažné bezpečnostní nedostatky, a jejich nákupu byste se proto měli vyvarovat. Kromě toho jsme se ovšem zabývali i praktickou stránkou věci, tedy jak dobře se vám s jednotlivými kočárky bude cestovat a jak se v nich bude cítit vaše dítě. Kočárky testoval zkušený panel hodnotitelů – rodičů s dětmi. Ti posuzovali jednotlivé aspekty podle přesně daného schématu za stejných podmínek. Tak vám můžeme přinést zprávu o tom, s kterým kočárkem je lépe vyrazit do terénu a který se hodí pro rodiče často cestující městskou hromadnou dopravou.

Trojkombové vedou

Do našeho testu jsme z nepřeberné nabídky na trhu vybrali takzvané kombinované kočárky, někdy nazývané cestovní systémy. Je to stále oblíbenější kategorie kočárků, spojující v sobě praktičnost a úsporu. Základem kombinovaného kočárku je rám s podvozkem, na který lze více či méně libovolně nasazovat jednotlivé nástavby. Takový kočárek dokáže vyrůst spolu s potomkem až do tří let, tedy po celou dobu, kdy většina rodičů kočárek potřebuje. Jediným mezi testovanými, který se nehodí pro novorozence do šesti měsíců, je Bumbleride Indie, ostatní lze, zpravidla při použití nástavby v podobě korbíčky, použít i pro nejmenší děti. Větší děti lze převážet v polohovatelné sedačce. I tu lze u většiny kočárků sklopit do polohy vleže, případně do polohy umožňující pohodlný spánek. Sedačku (a samozřejmě i korbíčku) lze na kostru kočárku připevnit po nebo proti směru jízdy, kromě modelů Bumbleride, Britax Römer, Hauck a Easywalker. U nich lze sedačku umístit pouze ve směru jízdy. Alternativou pro cestování s malými dětmi automobilem je pak možnost použití dětské autose-

dačky jako nástavby. To umožňují všechny testované kočárky, u některých je třeba speciálního adaptéru. Při výběru je dobré věnovat pozornost tomu, jakou autosedačku máte nebo o jaké přemýšlíte a zkombinovat kočárek a autosedačku tak, aby byly vzájemně kompatibilní. Dobré je podívat se na náš test autosedaček, který najdete na www.dtest.cz/autosedačky, případně si počkat na nejnovější výsledky, které vyjdou v červnovém dTestu.

Do přírody i do metra

Najít mezi testovanými skutečně univerzální model vhodný do každé situace je nesnadné. Vyplatí se vybírat podle toho, jak a kde budete kočárek převážně používat. Specifické preference budou mít ti, kteří jezdí často automobilem a budou kočárek používat spolu s dětskou autosedačkou. Takový model by měl být snadno skládatelný a měl by mít malé rozměry ve složeném stavu, aby se vešel do kufru vozu. Sedačka by se také měla snadno a rychle nasazovat. Jiný kočárek bude vhodný pro přepravu veřejnou dopravou. Musí být snadno manipulovatelný, aby šel dobře zaparkovat v autobuse či tramvaji a musí být snadno přenosný pro nástup a výstup do vozidla. Dobře odpružený robustnější model s většími koly zvolí ti, kteří nebudou jezdit jen po městských chodnících, ale žijí na vesnici nebo často jezdí do přírody. Některé modely se snadno naklání a jsou vyvážené pro jízdu ze schodů. Mezi důležitá kritéria patří nákupní košík, jeho velikost a přístupnost.

V našem testu zkusíme všechny výše zmíněné situace. Více o chování a vhodnosti kočárků pro různé účely najdete v popiscích jednotlivých

➤ str. 20

i

Jak testujeme

podrobný postup testu kočárků najdete na www.dtest.cz/kocarky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality kočárků

praktické zkoušky 70 %
uživatelské pokyny 10 %
varování na výrobku 10 %
bezpečnost 10 %

nejmenší

kombinované kočárky

	Bugaboo Cameleon 3	Koelstra Binque Daily	Baby Jogger City Versa	Bumbleride Indie	Britax Römer B-Agile 3	DorJan Danny Sport Prestige	Stokke Crusi
průměrná cena (Kč) ¹⁾	29 500	14 000	13 160	13 340	10 000	10 190	25 400
hodnocení kvality	velmi dobře 83 %	velmi dobře 82 %	velmi dobře 81 %	dobře 79 %	dobře 78 %	dobře 73 %	dobře 73 %
praktické zkoušky	velmi dobře 82 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 84 %	dobře 76 %	velmi dobře 81 %	dobře 70 %	dobře 70 %
běžné používání ²⁾	++	++	++	++	++	+	+
sedačka	++	++	++	+	+	○	++
nákupní košík	++	+	++	++	+	+	++
madla a tlačení kočárku	++	++	++	++	+	++	+
překonávání schodů	++	+	++	++	++	+	+
jízdní vlastnosti, obratnost	++	++	++	++	++	++	+
skládání	++	++	++	+	++	+	+
nastavení zádové opěrky	○	○	+	○	+	○	○
veřejná doprava	++	++	++	++	++	+	+
uživatelské pokyny	velmi dobře 86 %	velmi dobře 86 %	velmi dobře 82 %	velmi dobře 82 %	velmi dobře 81 %	dobře 73 %	velmi dobře 100 %
varování na výrobku	velmi dobře 83 %	velmi dobře 83 %	dobře 72 %	dobře 75 %	dobře 63 %	dobře 70 %	dobře 63 %
bezpečnost	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	dobře 70 %	velmi dobře 100 %	dobře 70 %	velmi dobře 100 %	dobře 76 %

vybavení

posez po směru jízdy ⁴⁾	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
posez proti směru jízdy ⁴⁾	✓	✓	✓	✗	✗	✓	✓
nejvyšší doporučená hmotnost dítěte (kg)	1–17	15	15	6 měsíců – – 15 kg	15	15	15
počet kol	4	4	4	3	4	4	4
průměr kola (cm)	14,5	17	20,5	30	16,5	23,5	19,8
otočná kola	s aretací	s aretací	s aretací	s aretací	s aretací	✓	s aretací
rychlodímatelná kola	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
nafukovací pneumatiky	✗	✓	✗	✓	✗	✓	✗
výška madla (cm)	101–112	72–107	81–108	75–113	101	75–107	102–106
odpružení	vpředu	vpředu a vzadu	vpředu a vzadu	vzadu	vzadu	vzadu	vpředu
potah lze prát v pračce	✓	✗	✓	✗	✗	✓	✗
možnost použití autosedačky	Maxi Cosi	Maxi Cosi	Maxi Cosi	Maxi Cosi	Britax Römer Baby safe	DorJan	Besafe Izi go, Izi sleep
nosnost košíku (kg)	4	neuvedeno	6,6	5	4	2	2

klíč:

++ + ○ – --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

¹⁾ cena za sestavu vč. korbičky

²⁾ sestava vč. autosedačky

³⁾ umístění dítěte do kočárku, poutání, přenášení složeného kočárku, převoz ve voze, výměna koleček, čištění

⁴⁾ sedačka kočárku

Hauck Shopper Trio Set	Stokke Scoot	ABC Design Turbo 4S	Easywalker June	Teutonia BeYou	Firkon Verano	Patron Terix 4R	Liberta 1lib0008
8330 ²¹	19 180 ²¹	11 360 ²⁰	18 500	18 400	8900 ²¹	17 500 ²¹	7500
dobře 68 %	dobře 68 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 64 %	dostatečně 39 %	dostatečně 35 %	nedostatečně 15 %
dobře 64 %	dobře 72 %	dobře 74 %	dobře 63 %	dobře 70 %	dobře 71 %	dobře 63 %	uspokojivě 42 %
+	+	+	+	+	+	+	o
+	++	++	o	+	o	++	o
+	+	+	o	+	++	–	+
+	+	+	+	+	+	o	o
+	++	+	++	+	+	+	o
+	+	+	+	+	+	+	o
+	+	+	+	o	+	o	–
o	+	+	o	+	+	+	–
+	+	+	++	+	o	+	–
uspokojivě 57 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 83 %	velmi dobře 85 %	velmi dobře 100 %	dobře 77 %	velmi dobře 87 %	uspokojivě 45 %
velmi dobře 93 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 98 %	dobře 66 %	velmi dobře 92 %	dobře 66 %	dobře 75 %	nedostatečně 9 %
dobře 76 %	dostatečně 38 %	dostatečně 34 %	dobře 70 %	dostatečně 35 %	nedostatečně 0 %	nedostatečně 0 %	nedostatečně 0 %
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
x	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓
15	15	15	30	15	15	15	x
4	5	4	4	4	4	4	4
17,8	17,5	17,5	21,5	18,4	27	22,6	27
s aretací	s aretací	s aretací	s aretací	s aretací	s aretací	✓	x
x	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
x	x	x	✓	x	✓	✓	x
102	97–106	86–103	92–107	77–114	80–111	79–108	74–110
vzadu	✓	vzadu	vpředu a vzadu	vpředu a vzadu	vpředu a vzadu	vpředu a vzadu	vpředu a vzadu
x	✓	x	x	✓	x	x	✓
Hauck Zero Plus	Besafe Izi go	Cybex Maxi Cosi	Cybex Maxi Cosi	Teutonia Tario	✓	Patron	✓
3	2	5	5	5	3	neuvedeno	5

★ vítěz testu
 Ⓢ výhodný nákup

Kromě mechanické bezpečnosti jsme kočárky testovali i na přítomnost nežádoucích chemických látek. Mezi ty, které by se neměly v dětských výrobcích vyskytovat patří změkčovadla plastových hmot, známé ftaláty. Dobrou zprávou je, že v žádném z testovaných jsme žádné neobjevili. Výrobci se zřejmě po předchozích aférách s kontaminovanými kočárky poučili.

Test Kočárky

Bugaboo Cameleon 3

cena: 29 500 Kč

velmi dobře (83 %)

➤ lehký; snadno manévrovatelný; malý poloměr otáčení; pohodlný; snadné polohování; potah se snadno čistí; poměrně velký nákupní koš; účinná brzda ovládaná rukou; kompaktní ve složeném stavu

➔ menší stříška; nemá zajištění ve složeném stavu; tlačítka pro nastavení záďové opěrky jdou ztuhla; pro někoho neobvyklé ruční ovládání brzd

Koelstra Binque Daily

cena: 14 000 Kč

velmi dobře (82 %)

➤ snadno manévrovatelný; malý poloměr otáčení; účinné brzdy; vhodný pro cestování v autobuse či tramvaji; zvládá i lehčí terén; pohodlná opěrka nohou; snadné čištění potahu

➔ obtížnější aktivace brzd při posezu proti směru jízdy; těžký a objemný ve složeném stavu; skromnější polstrování; nekomfortní jízda ze schodů; mělký nákupní koš; menší stříška

Baby Jogger City Versa

cena: 13 160 Kč

velmi dobře (81 %)

➤ snadné sestavování; kompaktní rozměry ve složeném stavu; rychlé a jednoduché skládání/rozkládání; velmi dobré jízdní vlastnosti; ruční ovládání brzd; vhodný do veřejné dopravy; snadné čištění potahu

➔ obtížná instalace autosedačky pomocí adaptéru; horší přístup do nákupního koše, zejména zezadu; pro někoho neobvyklé ruční ovládání brzd; nelze nastavit úhel mezi sedadlem a záďovou opěrkou, pouze sklápět celou sedačku

Bumbleride Indie

cena: 13 340 Kč

dobře (79 %)

➤ lehký, snadno přenosný; dobré jízdní vlastnosti, vhodný i do lehčího terénu; velká stříška; pohodlné nastavení madla; snadné poutání dítěte

➔ méně účinná a hůře ovladatelná brzda; náročnější skládání, objemný ve složeném stavu; obtížné nasazování dětské autosedačky kvůli nepraktickému adaptéru; méně vhodný do veřejné dopravy

Britax Römer B-Agile 3

cena: 10 000 Kč

dobře (78 %)

➤ velmi rychlé sestavení; snadné skládání, rozkládání a přeprava v automobilu; lehká jízda po schodech; snadná manévrovatelnost ve stísněných prostorech; vhodný do veřejné dopravy

➔ nevhodný pro vyšší rodiče; nemá nastavitelnou opěrku nohou ani madlo; korbička jde hůře nasazovat; méně vhodný do terénu; hůře čistitelný potah

DorJan Danny Sport Prestige

cena: 10 190 Kč

dobře (73 %)

➤ velmi dobře odpružený; vhodný do terénu i na jízdu po schodech; snadno manévrovatelný; příjemné polstrování; dobrá polohovatelnost; snadná jízda po eskalátoru; pevná a velká stříška

➔ velký a těžký; nesnadné skládání a rozkládání; obtížné sestavování, je potřeba nářadí; hůře ovladatelná brzda, zejména při pozici proti směru jízdy; náročnější čištění potahu

Stokke Crusi

cena: 25 400 Kč

dobře (73 %)

➤ snadné sestavení; pohodlná a bezpečná výměna nástaveb; jednoduché ovládání brzd; pohodlné polstrování; snadná jízda po eskalátoru; snadné čištění potahu

➔ příliš vysoký posez dítěte (nevhodné pro nižší rodiče); nelze polohovat v pozici po směru jízdy; mělká sedačka, horší přístup k dítěti; mělký košík; nevhodný do terénu

Hauck Shopper Trio Set

cena: 8330 Kč

dobře (68 %)

➤ lehký a snadno přenosný ve složeném stavu; snadná přeprava po schodech; pohodlné polstrování; snadná jízda na eskalátoru; odkládací stolek a držák na nápoje pro rodiče; objemný košík

➔ náročné sestavování, potřeba nářadí; hůře manévrovatelný, nedrží dobře stopu; ke složení je potřeba síly a je komplikované; obtížná montáž nástaveb; složité poutání dítěte; méně vhodný pro vyšší rodiče; méně vhodný do terénu; košík nepřístupný při poloze vleže; náročnější čištění

Stokke Scoot
cena: 19 180 Kč
dobře (68 %)

➤ rychlé sestavení; kompaktní rozměry; snadná výměna nástaveb; lehký a snadno přenosný ve složeném stavu; snadné umístění a poutání dítěte; malý poloměr otáčení; snadno manévrovatelný; vhodný do veřejné dopravy; snadné čištění
➤ nevhodný do terénu; malý brzdový pedál; nemá oporu lýtek; omezená polohovatelnost; nevyvážený v pozici proti směru jízdy; drobné bezpečnostní nedostatky

ABC Design Turbo 4S
cena: 11 360 Kč
dobře (66 %)

➤ dobré jízdní vlastnosti na rovném povrchu; snadná výměna nástaveb a polohování zádové opěrky i opěrky nohou; snadné skládání a rozkládání; vhodný do veřejné dopravy
➤ velký a těžký; nepohodlné poutání dítěte; malá a nepraktická stříška; méně vhodný do terénu; skromnější polstrování; náročnější čištění; drobné bezpečnostní nedostatky

Easywalker June
cena: 18 500 Kč
dobře (66 %)

➤ lehké sestavení; snadná montáž korbičky; pohodlné umístění a poutání dítěte; pohotová a účinná brzda; dobré odpružení; velký rozsah výšky madla; snadné čištění; stříšku lze výškově přizpůsobit; snadné čištění
➤ komplikované sundávání sedačky; obtížné skládání; velmi nesnadné polohování zádové opěrky; malý košík; tužší zatáčení

Teutonia BeYou
cena: 18 400 Kč
dobře (64 %)

➤ dobré jízdní vlastnosti a odpružení; snadné nasazování a sundávání sedačky; snadné skládání a rozkládání; jednoduché a rychlé poutání dítěte; snadné ruční ovládání brzd; velmi kvalitní polstrování
➤ velký a těžký; méně vhodný do veřejné dopravy; náročnější čištění potahu; pro někoho neobvyklé ruční ovládání brzd; drobné bezpečnostní nedostatky

Firkon Verano
cena: 8900 Kč
dostatečně (39 %)

➤ velmi dobře odpružený; vhodný do terénu; pohodlné umístění dítěte; pohodlné čištění
➤ velký a těžký; komplikované sundávání sedačky; nepraktické skládání; objemný ve složeném stavu; nepohodlné polohování; špatné polstrování; nevhodný na schody a do veřejné dopravy
Kočárek má bezpečnostní nedostatky!

Patron Terix 4R
cena: 17 500 Kč
dostatečně (35 %)

➤ snadná výměna nástaveb; dobré jízdní vlastnosti na rovném povrchu; jednoduchá a účinná ruční brzda
➤ velmi nepohodlné madlo; nemá stříšku; malý a nepřístupný košík; složité skládání; nepraktické polohování; méně vhodný do terénu; náročnější čištění
Kočárek má bezpečnostní nedostatky!

Liberta 1lib0008
cena: 7500 Kč
nedostatečně (15 %)

➤ účinná brzda; snadno polohovatelná opora nohou; kvalitní polstrování; snadné čištění
➤ nepraktické skládání i výměna nástaveb; obtížné polohování; bez otočných kol; bez bezpečnostních pásů; nebezpečný ve většině situací
Kočárek má závažné bezpečnostní nedostatky!

★ vítěz testu
⊙ výhodný nákup

Kočárek Stokke Scoot je ve složeném stavu velmi kompaktní.

Ovládání ruční brzdy je u kočárku Patron v dosahu dítěte a to se tak může snadno nedopatřením odbrzdít.

Velký nákupní košík je výhodou, u některých kočárků je ale často velmi obtížně přístupný (Hauck).

modelů, podrobné hodnocení jednotlivých praktických zkoušek je v tabulce a ve větším detailu na adrese www.dtest.cz/kocarky.

Kočárky hodnotilo pod dohledem laboratorních expertů celkem šest rodičů zkušených v hodnocení kočárků, z nichž bylo pět matek a jeden otec. Praktické zkoušky sestávaly ze skládání kočárků, umístování dětí a přizpůsobení pásů, praktických jízd po chodnících i v terénu nebo překonávání schodů. Hodnocení přepravy v hromadné dopravě se provádělo v laboratorii na modelu autobusu a eskalátoru metra, abychom mohli měřit všem kočárkům stejným metrem. Stejně probíhala zkouška umístění složeného kočárku do kufru automobilu. Použili jsme simulovaný kufr Volkswagenu Golf s rozměry 102 x 82 x 52 centimetrů.

Výsledky základních zkoušek, tedy umístění dítěte do kočárku, poutání, přenášení složeného kočárku, jeho převoz ve voze, výměna koleček a čištění jsou shrnuty ve skupině zkoušek běžné užívání. Jednotlivé zkoušky v detailu naleznete na webu.

Do nákupních košíků kočárků jsme v souladu s doporučením výrobce dávali různě velké nákupy, od dvou do pěti kilogramů sestávající se z lahve

Bezpečnost a údržba

- Nesjíždějte schody s dítětem v kočárku, požádejte o pomoc kolemjdoucí a kočárek sneste ve dvou.
- Pravidelně kontrolujte celkový stav kočárku, jeho opotřebení a poškození.
- Před jízdou zkontrolujte funkčnost brzdy a bezpečnostních pásů a pátrejte po případných stopách poškození.
- Stojící kočárek vždy zabrzděte, dítě v kočárku by mělo být vždy připoutané. Nezapomeňte kočárek zabrzdit, pokud na něj nasazujete dětskou autosedačku.
- Pro čištění je lepší snímatelný potah, který jde prát v pračce. Pokud to nelze, čistěte potahy pravidelně vlhkým hadříkem se saponátem.
- Při mytí nezapomeňte na kostru kočárku a podvozek. Sůl, prach a písek se negativně podepisují na technickém stavu a podporují korozi.
- Pravidelně promazávejte kolečka. Používejte silikonové lubrikanty či teflonová maziva, nikoliv oleje či vazelínu, na které se lepí prach.

vody, jednorázových dětských plenek, krabice pracího prostředku, lahve s mlékem a krabice sušenek.

Zkouška snadnosti čištění byla také velmi praktická. Potah kočárku jsme zamazali dětskou přesnídkou a masovým příkrmem. Po půlhodinovém zasnění jsme se pokusili skvrny vyčistit vlhkým hadříkem.

Neriskujte prsty

Bezpečnost se ukázala jako problém u celkem tří testovaných kočárků. Mezi hlavní potíže se řadí nedostatky v mechanické bezpečnosti, především spousta „pastí“ na dětské prstíky, tedy míst v dosahu převáženého dítěte, kde mohou prsty uváznout, skřípnout se nebo dokonce střízná místa mezi různými pohyblivými částmi. Spoustu těchto míst přímo v dosahu i menších dětí „nabízí“ kočárky Liberta a Firkon. Kočárek Patron sice podobná místa nemá, objevili jsme u něj ale jiný nedostatek. Pokud je sedačka umístěna v pozici proti směru jízdy, tedy směrem k rodiči, má před sebou potomek přímo v dosahu rukou ovládání ruční brzdy. Brzdu lze velmi lehce odbrzdít a není třeba dodávat, jak může taková dětská hra s páčkou a tlačítkem dopadnout. V této pozici tedy kočárek Patron Terix s dítětem rozhodně nenechávejte bez dozoru ani na minutu.

Nejpozoruhodnějším kočárkem z hlediska bezpečnosti byla již zmíněná Liberta. Její staromódní konstrukce skutečně skrývá bezpečnostních pastí mnoho. Kromě již uvedených pastí na prsty to je naprostá absence jakýchkoliv bezpečnostních pásů, které jsou u dnešních kočárků zcela samozřejmé. To v kombinaci s konstrukcí může při troše nepozornosti vést až k vypadnutí dítěte z kočárku. Umístíte-li sedačku po směru jízdy do polohy vleže a nakloníte kočárek na sebe (například při nájezdu na obrubník), převážené nepřipoutané dítě může jednoduše vyklouznout po hlavě na zem. Kočárek s tolika bezpečnostními nedostatky je velmi rizikovým výrobkem a před jeho nákupem či používáním důsledně varujeme. ✕

Příklady míst v dosahu dítěte, kde mohou skončit nenechavé dětské prstíky u kočárku Liberta.

www.dtest.cz/kocarky

Na webových stránkách naleznete ke každému testovanému kočárku galerii, podrobnější hodnocení jednotlivých zkoušek a soupis technických údajů. Interaktivní srovnávač umožňuje vybírat a porovnávat kočárky podle jednotlivých kritérií a tak zvolit ten nejvhodnější kočárek pro vás a vaše dítě.

i

Brzdy

Záleží na zvyku a preferenci, zda zvolíte kočárek s ruční nebo nožní brzdou. Naši testující v mnoha případech preferovali klasické nožní ovládání jako více intuitivní a pohodové, například v situaci, kdy máte plné ruce. Brzdy umístěné na zadních kolech by neměly přesahovat v zadní části mimo obvod kola, protože se zadrhávají při sjiždění schodů nebo obrubníku a také je můžete při jízdě omyšlem sešlápnout.

Skládání a rozkládání

Nejjednodušší systémy jdou složit jednou rukou. Musí být ovšem zabezpečeny tak, aby nedošlo k náhodnému složení kočárku s dítětem. Proto jsou podle normy ke složení kočárku nutné dva na sobě nezávislé úkony. Lepší kočárky se složí spolu se sedačkou, méně praktické modely je třeba před složením rozebrat, sundávat sedačku či snimat kolečka. Vyzkoušejte si, zda při rozložení kočárku uslyšíte cvaknutí nebo jiné potvrzení, že je v bezpečné poloze.

Madla

Ergonomicky tvarované rukojeti, nejlépe vytočené směrem nahoru, jsou pohodlnější než rovná tyč. Zejména pokud jste vyšší nebo naopak nižší postavy, měli byste vybírat pečlivě, aby vás z dlouhého tlačení kočárku nebolelo zápěstí, horní končetiny nebo záda.

Polohování

Existuje několik systémů polohování, každý má své výhody a nevýhody. Pro nejmenší děti a novorozence je nezbytné, aby opěrku zad bylo možné sklopit o více než 150 stupňů. Některé kočárky mají pouze naklápěcí skořepinu s pevným úhlem mezi sedadlem a opěrkou stejně jako dětské autosedačky. Takové řešení je vhodné spíše pro krátkodobé převozy. Stejnou pozornost věnujte možnostem polohování opory nohou a lýtek.

Kola

Nafukovací kolečka nabízejí pohodlnější jízdu, ovšem riskujete, že je pichnete. Při volbě mezi plnými a nafukovacími koly záleží také na odpružení samotného kočárku a na předpokládaném terénu. Drtivá většina kočárků má otočná přední kolečka, což je jednoznačně ve prospěch snadné manévrovatelnosti. Pro určité situace, jako je jízda v terénu či na sněhu, je výhodná možnost aretace otáčení koleček.

Test Mykotoxiny v pívu

Z nadměrného pití piva může rozbolet hlava i břicho a ne vždy je to způsobeno jen alkoholem, jak ukázal náš test 54 značek piva. Špatně se nám může udělat i z piva, ve kterém jsou mykotoxiny. Tyto jedovaté látky přecházejí do piva z plesnivého ječmene pro výrobu sladu. Přítomnost mykotoxinů ve větší nebo menší míře jsme odhalili v pivech 37 různých značek. Litr „nejzamorenějšího“ piva obsahoval takovou porci mykotoxinů, že jeho vypitím už bychom překročili maximální tolerovatelnou dávku této škodliviny na jeden den.

Plesnivý ječmen kazí pivo

d dobrá rada

Když po otevření lahve správně vychlazené pivo překotně vypění, aniž bychom s ním předtím třepali, může to signalizovat přítomnost mykotoxinu deoxynivalenolu. Přepěňování piva, anglicky pojmenované gushing, se stalo předmětem výzkumu chemických laboratoří na celém světě. Za jednu z příčin výbušného gejzíru nezvladatelné pěny byly označeny právě fusariové plísně, jejichž mykotoxiny přispívají ke zvýšené tvorbě bublinek. Důvodem gushingu ale mohou být i poškrábané vnitřní stěny opotřebovaných pivních lahví a špatně vymyté nápojové sklo. Kvalitu pivních lahví sice spotřebitelé sotva mohou ovlivnit, rozhodně se však vyplatí nalévat pivo do nepoškrábaných a čistých sklenic. Protože nečistotou mohou být i textilní smítka na stěnách půllitrů, sklenice po umytí neotíráme utěrkou, ale necháme je pouze okapat. Konkrétní obsah zjištěných mykotoxinů v našem testu piva najdete v hodnotící tabulce. V závislosti na obsahu alkoholu je rozdělena do čtyř kategorií: na pivo nealkoholické, výčepní, ležáky a speciály. Test má tedy více vítězů. Pozoruhodné je, že některá silná piva či ležáky obstály z hlediska mykotoxinů lépe než několik značek piva nealkoholického.

Pivo jako tradiční česká specialita má u nás nepočítaně přátel, což jistě není žádná novinka. Náš test mykotoxinů v pivu však přinesl závažné zjištění, že pivo má u nás také svého nepřítele. Je to fusariová plíseň, která napadá klasy sladovnického ječmene a její toxické zplodiny přecházejí do piva. V chemické laboratoři jsme nechali analyzovat 54 různých značek piva české výroby a 37 z nich bylo více či méně kontaminováno mykotoxiny plísňe rodu *Fusarium*. Konkrétně šlo o mykotoxin deoxynivalenol (DON) a jeho vázanou formu deoxynivalenol-3-glukosid (D3G).

Vzhledem k tomu, že v Česku se v současnosti vyrábí na 500 značek, námi testovaná piva pokrývají 11 % z nich. Obdobný výzkum mykotoxinů v pivu proběhl v Česku už v letech 2010 a 2011 na Vysoké škole chemicko-

-technologické v Praze pro Evropský úřad bezpečnosti potravin (EFSA). Proto jsme si vybrali k analýzám pokud možno tytéž značky, abychom mohli srovnat nynější hodnoty s minulými a zjistit, zda došlo či nedošlo k nějakému vývoji.

Je třeba říci, že některé značky se mezitím už přestaly vyrábět anebo v době nákupu nebyly na trhu. Při výběru piva bylo tedy hlavním kritériem to, zda byly už dříve zkoumány. Konkrétní hodnoty najdete v hodnotící tabulce.

Jde to i bez jedů

Na jedničku z hlediska mykotoxinů obstálo v nynějším testu 17 značek piva, tedy necelá třetina. K nejzajímavějším poznatkům patří to, že piva, která v našich analýzách vyšla jako „čistá“, při dřívějších měřeních tak jeduprostá nebyla. Chtělo by se věřit, že pivovary věnují větší pozornost nakupovanému sladu nebo ječmenu a prověřují jeho kvalitu i z hlediska přítomnosti mykotoxinů. V napadeném zrně se za tepla a vlhka při výrobě sladu plíseň ještě rozmnoží a toxin se už nezníčí ani při vaření piva.

Pro mykotoxin deoxynivalenol, na který jsme se v pivu zaměřili, stanovila Evropská komise už v roce 2006 nepřekročitelné limity. V obilí včetně sladovnického ječmene ho smí být maximálně 1250 mikrogramů na kilogram zrna. Ale například Velká Británie posuzuje tento kontaminant ještě přísněji a požaduje, aby ho v sladovnickém ječmeni bylo nanejvýš 500 mikrogramů na kilogram zrna. Když je ho více, už je neprodejný. Ve velkém mezinárodním výzkumu 374 značek piv, který letos v lednu zveřejnila Univerzita pro půdní kulturu ve Vídni, vyšla britská piva z hlediska fusariových mykotoxinů jako nejlepší.

S kněžnou raději opatrně

Vůbec nejvíce fusariového mykotoxinu deoxynivalenolu obsahovalo speciální tmavé pivo Svijanská kněžna s 5,2 % alkoholu (Pivovar Svijany a.s., Svijany). V litru zmíněného moku bylo zjištěno 85 mikrogramů deoxynivalenolu. A to už je pro běžného konzumenta množství, které překračuje tolerovatelnou denní dávku deoxynivalenolu, tak jak ji určila EU. Její stanovení je jednoduché a může si ji spočítat každý sám pro sebe vzhledem k tomu, že závisí na tělesné hmotnosti. Bez rizika je možno

přijmout mikrogram deoxynivalenolu na kilogram tělesné hmotnosti za den. To znamená, kolik kdo váží, takovou dávku v mikrogramech může přijmout, aniž by mu to způsobilo újmu na zdraví. Pijákova kalkulačka tedy není příliš složitá. Orientační propočty obsahuje i naše hodnotící tabulka.

Je ovšem třeba mít na paměti, že deoxynivalenol může být i v jiných výrobcích z obilí a nejen v pivu. Kalkulačka tedy rozhodně není návodem, kolik má člověk vypít piva už i z toho důvodu, že obsahuje alkohol. I když deoxynivalenol nemá smrtící účinky, jeho projevy nám mohou pořádně znepříjemnit život bolením hlavy, nevolností a střevními potížemi. Dlouhodobým působením této škodlivé látky dochází také k oslabení imunity. Toxin je natolik závažný, že EU organizuje výzkum jeho přítomnosti v různých potravinách z obilí, pivo nevyjímaje.

To by se biopivo stát nemělo

Zklamáním testu bylo biopivo Sváteční speciál z Žateckého pivovaru (Speciální světlé pivo, 5,9 % alkoholu). Mělo 41 mikrogramů na litr piva, jedním půllitrem tak piják přijme čtvrtinu tolerovatelné denní dávky deoxynivalenolu.

Tato loňská novinka pivního trhu, první české biopivo, je vyrobena z českého chmele pěstovaného bez chemických postřiků a chemických hnojiv. Na ochranu biochmele před mšicemi byla nasazena slunéčka dvoutečná, draví roztoči byli zase vysláni na likvidaci svilušek. Hnojilo se postaru hnojem a zaoráváním melioračních rostlin. Výzkumný úkol ministerstva zemědělství, v němž spojili své síly vědci několika výzkumných ústavů, nakonec skončil sklizní certifikovaného biochmele, jenomže certifikovaný ječný bioslad byl dovezen z Německa. V Česku bioslad nikdo nevyrábí, jak sdělili výrobci žateckého biopiva.

Pivaři a ekologie

Pravdou je, že fusariové plísňe jsou přirozenou součástí životního prostředí a jejich výskyt na polích není žádnou novinkou. Zemědělci v minulosti sice neměli k dispozici fungicidy k jejich hubení, ale bránili se jim jinak. A to promyšleným osevním postupem, při němž se na polích střídaly každý rok nepříbuzné rostliny. Plísni to zkomplikovalo přežití. Sladovnický ječmen se zásadně vyséval po cukrovce, nikdy po obilnině. Jenomže po cukerné reformě,

Na pivo se zapomnělo

Množství deoxynivalenolu v obilí a potravinách reguluje Evropská komise už od roku 2006 v nařízení č. 1881/2006. Maximální povolené limity, při jejichž překročení se zboží musí stáhnout z prodeje, jsou stanoveny pro obilí, mouku, těstoviny v suchém stavu, pečivo a obilné příkrmy a kaše pro kojenče a malé děti. Na pivo, jehož podstatnou složkou je obilí, se však zapomnělo, čemuž se nyní všichni odborníci diví. Přesto se dá jednoduchým způsobem odvodit, kdy už by pivo mohlo být nebezpečné zdraví. Brusel stanovil tzv. tolerovatelnou denní dávku deoxynivalenolu, která je pro zdraví ještě bezpečná a odvíjí se od tělesné hmotnosti konzumenta. Z piva bychom však neměli přijmout více než polovinu tolerované dávky deoxynivalenolu, čemuž jsme přizpůsobili výpočty v naší hodnotící tabulce.

naordinované zemědělcům Evropskou komisí, se pěstování řepy přestalo vyplácet. Její výměra dramaticky poklesla v celé EU a ani český sladovnický ječmen nemá vhodnou předplodinu. Výskyt mykotoxinů v pivu má tedy širší souvislosti.

Pivaři a ekologie je spojení, které nejde moc dohromady. Náš test mykotoxinů v pivu však ukázal, proč by se právě hospodští štangasti měli více zabývat o narušenou biologickou rovnováhu zemědělské půdy, na které se pěstuje sladovnický ječmen.

Výzkumný ústav obilnářský v Kroměříži při opakovaných pokusech zjistil, že vůbec nejhorší předplodinou pro sla-

dovnický ječmen je kukuřice. Její osevní plochy se za posledních 15 let zvětšily osminásobně. Souvisí to s dotacemi na výstavbu bioplynových stanic, kde se z kukuřice vyrábí bioplyn. Ve zbytcích nezaorané kukuřičné slámy na polích přežívá plíseň, jejíž výtrusy zjara létají vzduchem, a to je špatné pro klasy ječmene.

Pijte střídavě, radí Rakušané

S fusariovými mykotoxiny v pivu jsou potíže v celém světě. Ukázal to rozsáhlý výzkum Univerzity pro půdní kulturu ve Vídni, která za účasti mnoha odborníků z několika rakouských vědeckých institucí podrobila analýzám

Vedou lahváče a slabé pivo

Krize donutila Čechy šetřit, a tak místo v restauracích sedí doma a pijí pivo přinesené ze samoobsluhy. Podíl čepovaného piva loni klesl na 46 % z celkové spotřeby; většina, tedy 54 % se vypije v domácnostech. Ještě v roce 2009 se více jak polovina piva vypila v restauracích.

Skleněné lahve jsou stále nejoblíbenějším spotřebitelským obalem, piva se v nich prodá 82,5 %, v PET lahvích se prodá 10,8 % a v plechovkách 6,7 %. Ve spotřebě vedou slabší piva, tzv. výčepní, jejichž podíl je 56 %. Silnějších ležáků, mezi nimiž dominují jedenáctky, se konzumuje 38 %. Zbytek jsou speciály a nealkoholická piva.

Zdroj: Český svaz pivovarů a sladoven

374 značek piva z 38 zemí. Výsledky, které letos v lednu zveřejnil mezinárodní odborný časopis Food Additives and Contaminants, se výrazně neliší od zjištění dTestu. Rakouská a německá piva měla podobné výsledky jako ta česká. Z řady nápadně vybočovalo pouze jedno rakouské pivo, které mělo v litru 89 mikrogramů deoxynivalenolu, tedy ještě o chloupek více než Svijanská kněžna.

Co si o tom má pivař myslet? Rakušané svůj výzkum shrnuli do konstatování, že obsah mykotoxinu deoxynivalenolu do deseti mikrogramů na litr piva mírnému konzumentovi nemůže uškodit. Takových piv bylo v českém testu 24, tedy 44 %. Za mírné množství piva Rakušané označili třetinu litru denně, a to právě proto, že deoxynivalenol konzument přijímá i z jiných obilných výrobků. Pivo s extrémním nálezem mykotoxinu však Rakušané už označili za problém. Dodejme, že při naší průměrné spotřebě piva 149 litrů za rok, vypije průměrný Čech 0,4 litru piva denně. ✕

Test Mykotoxiny v pívu

mykotoxiny v pívu: nealkoholické pivo

	Birell Nealkoholické pivo	Samson Pito	Bernard S čistou hlavou švestka	Staropramen Nealko	Zubr Free	Svijany Svijanský vozka
cena za půl litru (Kč)	9,90	9,90	17,90	11,90	4,10	9,10
tolerovatelné denní množství (l) ¹⁾	více než 5	více než 5	více než 5	více než 5	více než 5	více než 5
obsah mykotoxinů (μg/l) ²⁾						
deoxynivalenol: 2013 / 2011 / 2010	< 3 / X / 2	< 3 / X / 8	< 3 / X / 2	4 / X / 12	4 / X / 2	6 / 15 / 17
deoxynivalenol-3-glukosid: 2013 / 2011 / 2010	11 / X / 7	5 / X / 7	26 / X / 18	16 / X / 27	14 / X / 7	21 / 16 / 24
obsah alkoholu	max. 0,49 %	max. 0,5 %	max. 0,5 %	max. 0,5 %	max. 0,5 %	max. 0,5 %
složení	voda, ječné slady, chmelové produkty, kyselina mléčná	voda z 274 m hluboké artéské studny, ječný slad z vlastní sladovny, upravený chmel a chmelový extrakt, E 954	pitná voda, ječné slady, chmelové produkty, 35 % švestkové šťávy, švestkové aroma, sladidlo steviol-glyko- sidy (stévie), konzervant E202	voda, ječný slad český, bavorský, chmelové produkty	voda, ječné slady, glukózo- fruktózový sirup, upravený chmel, regulá- tor kyselosti: kyselina mléčná	z vody, ječného sladu, chmelu, chmelového extraktu
výrobce / dodavatel	Pížeňský Prazdroj, a.s., Pížeň	Pivovar Samson, a.s., Č. Budějovice	Rodinný pivovar Bernard a.s., Humpolec	Pivovary Staropramen a.s., Praha	Pivovar Litovel a.s., Litovel	Pivovar Svijany – distribuce, s.r.o., Svijany
datum spotřeby	04.08.13	29.05.13	18.06.13	20.08.13	17.04.13	21.08.13

mykotoxiny v pívu: speciální pivo

	Primátor Premium	Primátor Double 24 %	Novopacké pivo Podkrkonoš- ský speciál	Pivovar Rohozec Skalák 13 %	Bernard Černý ležák	Pivovar Herold Tmavé speciální pivo
cena za půl litru (Kč)	12,50	21,90	27	27	20,90	27
tolerovatelné denní množství (l) ¹⁾	více než 5	více než 5	7,5	2,3	1,9	1,5
obsah mykotoxinů (μg/l) ²⁾						
deoxynivalenol: 2013 / 2011 / 2010	< 3 / 16 / 15	< 3 / 81 / 24	5 / < 0,5 / 9	16 / X / 2	20 / < 0,5 / 2	25 / X / 2
deoxynivalenol-3-glukosid: 2013 / 2011 / 2010	29 / 38 / 27	13 / 51 / 35	27 / 29 / 22	49 / X / 10	38 / 29 / 12	47 / X / 8
obsah alkoholu	5 %	10,5 %	6,3 %	5,9 %	5,1 %	5,3 %
složení	voda, ječný slad, upravený žatecký chmel, chmelový extrakt	voda, ječné slady, pšeničný slad, cukr, upr. žatecký chmel, chme- lový extrakt, antioxidant E300	z vody, ječných sladů: pšeničný, karamelový, bavorský, ba- revný, cukru, upraveného chmele, chme- lového extraktu. Přidatné látky: antioxidant E 300	pitná voda, ječné slady, cukr, upravený chmel, chme- lový extrakt a izoextrakt, barvivo kulér, antioxidant kyselina askor- bová	pitná voda, ječné slady, chmelové produkty, kvasnice	z českého svět- lého sladu a ze speciálních svět- lých a tmavých sladů, žateckého upraveného chmele a chme- lového extraktu, cukru a pitné vody za použití antio- xidantu E300
výrobce / dodavatel	Primátor a.s., Náchod	Primátor a.s., Náchod	Pivovar Nová Paka a.s., Nová Paka	Pivovar Rohozec, a.s., Turnov	Rodinný pivovar Bernard a.s., Humpolec	Pivovar Herold Březnice, a.s., Břez- nice u Příbrami
datum spotřeby	14.10.13	12.02.14	10.04.13	06.11.13	23.07.13	08.10.13

Bernard S čistou hlavou Free	Černá Hora Forman	Deep Nealkoholické pivo	Platan Nealko
13,50	20	5,50	8,90
4,2	3,1	2,7	2,5
9 / X / 2	12 / 13 / 12	14 / 13 / 6	15 / X / 10
26 / X / 8	30 / 26 / 28	35 / 15 / 6	52 / X / 6
max. 0,5 %	max 0,49 %	0,5 %	max. 0,49 %
pitná voda, ječné slady, chmelové produkty	voda, ječné slady, upravený chmel, chmelové produkty, náhradní sladidlo E954	z vody, ječného sladu, chmele a chmelového extraktu, příslušenství dle E954 (E954)	voda, ječný slad, chmelové produkty, upravený chmel, kyselina mléčná, E-954
Rodinný pivovar Bernard a.s., Humpolec	Pivovar Černá Hora, a.s., Černá Hora	Lidl Česká rep. v.o.s., Praha	Pivovar Protivín, a.s.
10.06.13	21.05.13	21.09.13	14.08.13

vysvětlivky:

✓ ano X ne

Pití piva v nadměrném množství může mít na zdraví negativní vliv bez ohledu na (ne)přítomnost jiných škodlivin než alkohol

¹⁾ objem piva v litrech, který je možno vypít bez překročení poloviny denní tolerovatelné dávky deoxynivalenolu (osoba o hmotnosti 75 kg)

²⁾ Některá piva nebyla v předchozích letech analyzována. V takovém případě je u obsahu mykotoxinů uvedeno ne.

Primátor Weizenbier	Primátor Exkluziv 16 %	Zatec Sváteční speciál	Primátor Polotmavý 13 %	Primátor Rytířský 21 %	Svijany Svijanská kněžna
13,40	13,40	27	15,90	20,90	13,90
1,1	1,0	0,9	0,9	0,6	0,4
34 / X / 3	36 / X / 29	41 / X / X	42 / X / 15	64 / X / 4	85 / X / 6
66 / X / 8	64 / X / 38	107 / X / X	61 / X / 24	92 / X / 12	70 / X / 16
5 %	7,5 %	5,9 %	5,5 %	9 %	5,2 %
voda, pšeničný slad, ječný slad, upravený žatecký chmel, kvasinky	voda, ječný slad, cukr, upr. žatecký chmel, chmelový extrakt, antioxidant E300	voda, ječný slad BIO, chmel BIO	voda, ječné slady, pšeničný slad, upravený žatecký chmel, chmelový extrakt, antioxidant E 300	voda, ječný slad, pšeničný slad, cukr, upr. žatecký chmel, chmelový extrakt, antioxidant E300	pitná voda, ječný slad, cukr, upravený chmel, chmelový extrakt, chmelový isoextrakt
Primátor a.s., Náchod	Primátor a.s., Náchod	Žatecký pivovar, spol. s r.o., Žatec	Primátor a.s., Náchod	Primátor a.s., Náchod	Pivovar Svijany a.s., Svijany
13.02.14	06.02.14	19.09.13	02.01.14	07.01.14	29.05.13

Pivní zajímavosti

Česká republika je čtvrtým největším producentem chmele na světě po prvním Německu, druhých USA a třetí Číně.

Zelené zlato se u nás pěstuje na výměře 4632 hektarů, což je 9,4 % z celkové plochy chmelnic na světě.

Česká sklizeň chmele v roce 2011 dosáhla 6087,9 tun, z toho bylo exportováno do zahraničí 4150 tun, tedy 68 % z celkové produkce.

České republice se u chmele jako první zemi EU podařilo zaregistrovat zeměpisnou ochrannou známku Evropské unie – chráněné označení původu Žatecký chmel. Od 8. května 2007 je Žatecký chmel zapsán v unijním Rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení.

Česká republika je čtvrtým největším exportérem sladu mezi zeměmi EU. V roce 2011 jsme ho vyvezli 279 tisíc tun, a to představuje 54 % z celkové výroby sladu v ČR. Zároveň bylo vyvezeno 336 tisíc tun sladovnického ječmene.

S celkovou výrobou 17,6 milionu hektolitrů piva v roce 2011 byla Česká republika na 24. místě na světě. Avšak co se týče samotné konzumace piva, v té nás žádná země nepředstihla.

Na obyvatele se u nás v roce 2011 vypilo 149 litrů piva. Celosvětově druzí lrové vypili o dvacet litrů méně, následovali Němci, Australané a Rakušané.

V současnosti se u nás vyrábí 500 značek piva a jejich počet se dále zvyšuje.

Pivo u nás vyrábí 46 velkých průmyslových pivovarů a 120 minipivovarů včetně restauračních.

V roce 2012 jsme byli sedmým největším exportérem piva na světě.

Zdroj: Ministerstvo zemědělství ČR

Test Mykotoxiny v pívu

mykotoxiny v pívu: výčepní pivo

	Pivo Var Velké Březno Březňák	Budějovický Budvar Světlé výčepní pivo	Samson Světlé výčepní 10°	Gambrinus Originál 10°	Velkopopovický Kozel Kozel černý	Krušovice Pořádná desítka 10°
cena za půl litru (Kč)	9,90	10,90	7,90	11,90	11,90	11,50
tolerovatelné denní množství (l) ¹⁾	více než 5	více než 5	více než 5	více než 5	4,7	2,9
obsah mykotoxinů (μg/l) ²⁾						
deoxynivalenol: 2013 / 2011 / 2010	< 3 / X / 12	< 3 / 24 / 4	< 3 / X / X	< 3 / X / X	8 / 51 / 62	13 / 17 / 42
deoxynivalenol-3-glukosid: 2013 / 2011 / 2010	28 / X / 15	14 / 27 / 14	14 / X / X	24 / X / X	27 / 89 / 82	49 / 18 / 63
obsah alkoholu	4,1 %	4,0 %	4,1 %	4,3 %	3,8 %	4,2 %
složení	pitná voda, ječný slad, cukr, upravený chmel, chmelové produkty	voda z artéských studní, ječný slad, cukr, žatecký hlávkový chmel	voda z 274 m hluboké artéské studny, ječný slad z vlastní sladovny, upravený chmel a chmelový extrakt	voda, ječné slady, chmelové produkty	voda, ječný slad, bavorský slad, karamelový slad, barevný slad, chmelové produkty, cukr	pitná voda, ječné slady, upravený chmel, chmelové produkty
výrobce / dodavatel	Heineken Česká rep., a.s., Krušovice	Budějovický Budvar, n.p., Č. Budějovice	Pivovar Samson a.s., Č. Budějovice	Pilzeňský Prazdroj, a.s., Píleň	Pilzeňský Prazdroj, a.s., Píleň	Heineken Česká rep., a.s., Krušovice
datum spotřeby	07.2013	26.08.2013	03.06.13	05.09.13	31.07.13	08.2013

mykotoxiny v pívu: ležák

	Postřižinské Něžný Barbar	Rebel Originál Premium	Bohemia Regent Tradiční české pivo	Ferdinand Ležák tmavý	Pivovar Rohozec Skalák 11%	Braník Ležák
cena za půl litru (Kč)	27	26	26	23	23	11,90
tolerovatelné denní množství (l) ¹⁾	více než 5	více než 5	více než 5	více než 5	více než 5	více než 5
obsah mykotoxinů (μg/l) ²⁾						
deoxynivalenol: 2013 / 2011 / 2010	< 3 / 40 / 6	< 3 / 18 / 10	< 3 / < 0,5 / 22	< 3 / X / 19	< 3 / 33 / 7	< 3 / X / 23
deoxynivalenol-3-glukosid: 2013 / 2011 / 2010	23 / 67 / 9	11 / 31 / 19	12 / 11 / 54	17 / X / 52	15 / 50 / 25	24 / X / 40
obsah alkoholu	5,3 %	4,8 %	4,4 %	4,5 %	5,0 %	5,0 %
složení	pitná voda, ječný slad, cukr, chmel a chmelové produkty	voda, ječný slad, cukr, chmelové produkty	z vody, ječného sladu, cukru, chmelových produktů	pitná voda, ječné slady, chmel, cukr / barvivo	pitná voda, ječný slad, cukr, upravený chmel, chmelový extrakt a izoextrakt, antioxidant kys. askorbová	voda, ječný slad, ječmen, maltózový sirup, chmelové produkty
výrobce / dodavatel	Pivovar Nymburk s.r.o., Nymburk	Měšťanský pivovar Havl. Brod, a.s., Havlíčkův Brod	Bohemia Regent a.s., Třeboň	Pivovar Ferdinand, a.s., Benešov	Pivovar Rohozec, a.s., Turnov	Pivovary Staropramen a.s., Praha
datum spotřeby	20.04.13	13.05.13	23.08.2013	11.09.13	26.08.13	20.08.13

Holba Šerák	Klášter Světlé	Primus Světlé pivo	Olivětínský Opat Extra chmelené pivo	Radegast Originál	Staropramen Světlý	Pardál Světlé výčepní pivo
9,50	8,90	8,50	14,90	11,90	10,90	8,90
2,5	2,2	1,6	1,4	1,3	1,1	1,0
15 / X / X	17 / <0,5 / 108	24 / X / 46	26 / X / X	28 / X / X	33 / X / X	36 / X / X
39 / X / X	47 / <0,5 / 207	69 / X / 80	54 / X / X	40 / X / X	93 / X / X	70 / X / X
4,7 %	4,0 %	4,2 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	3,8 %
voda, ječné slady, glukosový sirup, chmelové produkty	voda, ječný slad, chmelové produkty, upravený chmel	voda, ječné slady, chmelové produkty	pitná voda, ječný slad, upravený žatecký chmel, chmelový extrakt, antioxidant E 300	voda, ječné slady, chmelové produkty	voda, slad, ječmen, maltózový sirup, chmelové produkty, izomerizovaný chmelový extrakt	voda, ječné slady, chmel, upravený chmel
Pivovar Holba, a.s., Hanušovice	Pivovar Klášter, a.s.	Pížeňský Prazdroj, a.s., Pížeň	Pivovar Broumov, s.r.o.	Pížeňský Prazdroj, a.s., Pížeň	Pivovary Staropramen a.s., Praha	Budějovický Budvar, n.p., Č. Budějovice
31.05.13	28.05.13	05.08.13	08.07.13	31.07.13	01.07.13	14.07.2013

vysvětlivky:

✓ ano X ne

Pití piva v nadměrném množství může mít na zdraví negativní vliv bez ohledu na (ne)přítomnost jiných škodlivin než alkohol!

¹⁾ objem piva v litrech, který je možno vypít bez překročení poloviny denní tolerovatelné dávky deoxynivalenolu (osoba o hmotnosti 75 kg)

²⁾ Některá piva nebyla v předchozích letech analyzována. V takovém případě je u obsahu mykotoxinů uvedeno ne.

Zlatý Bažant Ležák	Lobkowicz Pivo	Platan Protivínský Granát	Pilsner Urquell	Starobrno Medium	Gambrinus Excelent 11°	Budweiser Budvar Tmavý ležák	Černá hora Granát	Vyškovské pivo Tmavý džbán
15,90	15,60	11,90	22,90	12,50	12,90	18,90	14,50	23
více než 5	více než 5	více než 5	3,4	3,4	3,1	1,4	1,3	0,9
< 3 / X / X	< 3 / X / X	7 / 30 / 17	11 / < 0,5 / 6	11 / X / X	12 / X / 112	27 / 60 / 7	30 / 21 / 26	42 / 71 / 34
25 / X / X	13 / X / X	31 / 68 / 54	45 / 20 / 16	31 / X / X	40 / X / 213	73 / 43 / 19	87 / 21 / 54	99 / 65 / 51
5,0 %	4,7 %	4,6 %	4,4 %	4,7 %	4,7 %	4,7 %	4,5 %	4,5 %
pitná voda, ječné slady, upravený chmel, chmelové produkty	pitná voda, ječný slad, upravený chmel	voda, ječný slad, chmelové produkty, upravený chmel	voda, ječné slady, chmelové produkty	pitná voda, ječné slady, upravený chmel, chmelové produkty	voda, ječné slady, chmelové produkty	voda z artéských studní, ječný slad (světlý, mnichovský, karamelový, pražený), žatecký hlávkový chmel	voda, ječné slady, chmelové produkty	pitná voda, ječné slady, upravený chmel
Heineken Česká rep., a.s., Krušovice	Pivovary Lobkowicz, a.s., Praha	Pivovar Protivín, a.s.	Pížeňský Prazdroj, a.s., Pížeň	Heineken Česká rep., a.s., Krušovice	Pížeňský Prazdroj, a.s., Pížeň	Budějovický Budvar, n.p., Č. Budějovice	Pivovar Černá Hora, a.s., Černá Hora	Czech Beverage Industry Company a.s., Praha; Pivovar Vyškov, Vyškov
06.13	26.08.13	18.08.13	11.07.13	05.13	21.08.13	19.06.2013	03.05.13	02.04.13

Test Kuchyňské roboty

Nabídka kuchyňských robotů je pestrá a jejich možnosti široké. Většina bez problému šlehá, míchá a mnohé zvládnou i strouhání, krájení, případně i řadu dalších činností. Na trhu jsou jak velké a silné přístroje schopné připravit větší množství těsta, tak menší modely pro méně náročné kuchaře a malé domácnosti. Test ukázal, že za kvalitní robot nemusíte utrácet, záleží však na tom, co od něj očekáváte.

Vše umí jen má

lokterý

d dobrá rada

Jako první se shodně umístily roboty s výklopným ramenem **Bosch MUM 54230 Styline** (dobře, 6360 Kč) a **Bosch MUM 54420 Styline** (dobře, 5010 Kč). Nejenže dosahovaly dobrých a velmi dobrých výsledků při přípravě pokrmů a nápojů, ale kladné hodnocení získaly také za obsluhu. Mezi nejlepší pomocníky do kuchyně patří rovněž všestranný **Kenwood KMC 010 Chef Titanium** (dobře, 15 060 Kč), který jako jediný z testovaných robotů s ramenem obsahuje i příslušenství pro sekání. Zájemci o tento silný přístroj s velkou mísou však budou muset sáhnout hlouběji do peněženky. Navíc je třeba počítat s tím, že s veškerou výbavou zabere více prostoru než ostatní. Oželíte-li možnost připravovat větší množství těsta, sáhněte po některém z menších a levnějších robotů. Mezi nimi si nejlépe vedl šikovný, skladný a snadnou použitelný **Philips HR 7762** (dobře, 2300 Kč). Dobrý poměr cena/výkon nabízí také robot **Kenwood FP 220** (dobře, 1420 Kč), k jeho negativům však vedle méně praktického sestavování a rozebírání patří vyšší hlučnost.

Ať už často pečete, vaříte nebo si rádi pochutnáte na lehkém salátu či koktejlu, práci i námahu při zpracování potravin vám ušetří kuchyňský robot. Ceny testovaných přístrojů začínají na zhruba čtrnácti stech korunách, nejdražší modely pak stojí kolem patnácti tisíc. Nicméně vztah mezi cenou, možnostmi a výkony rozhodně není jednoznačný. Je docela dobře možné, že vašim požadavkům plně postačí některý z levnějších robotů. Nákup pomocníka do kuchyně je dobré neuspěchat a pečlivě zvážit, v jakém množství a jaké pokrmy chcete s jeho asistencí připravovat. Výběr konkrétního modelu by se měl tedy odvíjet nejen od vybavení a s ním souvisejících funkcí, ale také od kapacity.

Expertí na těsto

Pro velké rodiny a náročnější kuchaře jsou vhodné robustní roboty s výklopným ramenem, které šlehají, míchají a hnětou shora. Často jsou poměrně

drahé, ovšem díky velké míse a silnému pohonu si poradí i s větším množstvím třeňého či kynutého těsta. Kromě základních přístrojů jsou na trhu i různě bohatě vybavené modely dodávané s příslušenstvím pro krájení, strouhání, sekání či mixování. Nejsou to jen užiteční a silní pomocníci, ale mohou se stát také zajímavým doplňkem domácnosti – ostatně jejich vyšší hmotnost je předurčuje spíše ke stálému umístění na pracovní ploše, než k tomu, abyste je po každém použití uklízeli do skříně. Typickými zástupci této kategorie jsou americké přístroje KitchenAid, které si uchovávají tradiční design z třicátých let minulého století. Do testu zahrnutý model Artisan 5KSM150PS je podle všeho kvalitní, byť poněkud drahý a bez dalšího příslušenství poměrně jednostranně zaměřený výrobek. Do stejné třídy patří také populární roboty Kenwood Chef a Bosch MUM. Právě přístroje Bosch se již poněkoliakrát umístily na předních příčkách pomyslného žebříčku – o titul vítěz testu se dělí modely MUM 54230 a 54420 Styline za zhruba šest, respektive pět tisíc korun.

Dobré a velmi dobré známky si však z většiny praktických zkoušek zaměřených na přípravu pokrmů odnesly všechny velké roboty. Drobné nedostatky se objevily jen v některých dílčích aspektech. Bosch MUM 86 A1 se moc nepředvedl při přípravě šlehačky, kterou dělal dlouhé minuty a výsledek přesto nebyl příliš kvalitní. Šlehačka navíc po 24hodinovém pobytu v lednici pustila značné množství tekutiny. Všestranný Kenwood KMC 010 Chef Titanium jako jediný z testovaných robotů s ramenem umí rovněž sekat zeleninu, nicméně cibuli nezpracoval dvakrát

➤ str. 37

i

Jak testujeme

podrobný postup testu kuchyňských robotů najdete na www.dtest.cz/roboty

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality kuchyňských robotů

funkce 50 %

obsluha 40 %

konstrukce a zpracování 10 %

kuchyňské roboty

	Bosch MUM 54230 Styleline ¹⁾	Bosch MUM 54420 Styleline	Kenwood KMX 51	Kenwood KMC 010 Chef Titanium	Kitchen Aid Artisan 5KSM150PS	Philips HR 7762	Clatronic KM 3323
průměrná cena (Kč)	6360	5010	7420	15 060	16 830	2300	4070
hodnocení kvality	dobře 72 %	dobře 72 %	dobře 71 %	dobře 69 %	dobře 69 %	dobře 69 %	dobře 68 %
funkce	dobře 77 %	dobře 77 %	velmi dobře 81 %	dobře 77 %	dobře 78 %	dobře 69 %	dobře 77 %
šlehání: bílek / šlehačka	++ / +	++ / +	++ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / +	++ / +
těsto: třené / hnětené ²⁾	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / x	+ / +
mixování: polévka / koktejl	++ / +	++ / +	x / x	++ / +	x / x	++ / ++	x / x
sekání: ořechy / cibule / petržel	x / x / x	x / x / x	x / x / x	++ / o / +	x / x / x	- / + / +	x / x / x
krájení: okurka / mrkev	++ / ++	++ / +	x / x	++ / ++	x / x	++ / +	x / x
strouhání: sýr / mrkev	+ / +	+ / +	x / x	+ / +	x / x	+ / o	x / x
majonéza	+	+	x	++	+	+	x
pyré	++	++	x	++	x	++	x
pomerančový džus	+	x	x	x	x	x	x
obsluha	dobře 67 %	dobře 67 %	dobře 60 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 55 %	dobře 69 %	uspokojivě 57 %
návod k použití	+	+	+	+	+	++	o
sestavení / rozebrání	+ / o	+ / o	o / +	o / +	o / o	++ / +	o / o
ovládací prvky	+	+	o	o	-	+	+
práce	++	++	++	+	++	+	+
čištění	+	+	+	+	+	+	o
uskladnění	o	o	o	-	-	+	+
hlučnost	o	o	+	o	+	o	o
konstrukce a zpracování	dobře 69 %	dobře 69 %	dobře 73 %	dobře 75 %	dobře 76 %	dobře 70 %	dobře 70 %
bezpečnost	dobře 80 %	dobře 80 %	dobře 80 %	dobře 80 %	dobře 80 %	dobře 80 %	dobře 80 %

technické údaje / vybavení

příkon (W)	900	900	500	1400	300	750	1000
rozměry: výška x šířka x hloubka (cm)	28 x 32 x 33	28 x 32 x 33	36 x 37 x 26	30 x 41 x 29	36 x 27 x 36	37 x 25 x 22	35 x 41 x 28
délka napájecího kabelu (cm)	118	119	133	94	133	110	124
hmotnost (g)	4700	4700	8600	9250	10 300	2050	5200
regulace rychlosti	7	7	8	8	10	2	4
funkce turbo	x	x	x	x	x	x	x
drcení ledu	✓	✓	x	✓	x	✓	x
objem hlavní mísy (l)	3,9	3,9	5,0	4,6	4,6	1,2	5,5
hmotnost těsta (g)	1200	1200	2160	2180	1600	500	2000

klíč:

++ + o - --

velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %

dobře 79–60 %

uspokojivě 59–40 %

dostatečně 39–20 %

nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

¹⁾ shodný s novým modelem MUM 54Q40

²⁾ výběhový model

³⁾ Testováno, jen když bylo možné hníst těsto z více než 350 g mouky.

Bosch MUM 86 A1 21	Kenwood KMC 57006 Chef Premier	Kenwood KMM 770 Major Premier	Eta Gratus 0028 90000	Kenwood FP 220	Kenwood FP 925	Moulinex QA403	Philips HR 7761	Philips HR 7605	Braun MR 570
10 160	8470	13 280	10 020	1420	3590	5210	2010	1360	2690
dobře 67 %	dobře 67 %	dobře 67 %	dobře 65 %	dobře 64 %	dobře 64 %	uspokojivě 59 %	dobře 57 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 48 %
dobře 74 %	dobře 73 %	dobře 75 %	dobře 72 %	dobře 69 %	dobře 72 %	dobře 69 %	dobře 68 %	dobře 61 %	dobře 63 %
+ / O	++ / +	++ / +	++ / +	+ / +	++ / +	++ / +	+ / +	+ / O	+ / +
+ / +	+ / +	+ / ++	+ / ++	+ / +	+ / +	+ / +	++ / x	+ / x	+ / x
++ / ++	++ / +	++ / +	+ / ++	x / +	++ / ++	++ / ++	++ / ++	x / x	++ / ++
+ / x / x	O / x / x	O / x / x	x / x / x	+ / O / O	O / O / O	x / x / x	++ / + / +	O / + / O	+ / + / O
x / x	x / x	x / x	+ / +	++ / +	++ / +	O / +	++ / -	++ / +	+ / O
x / x	x / x	x / x	+ / +	+ / +	++ / +	+ / O	O / O	O / O	- / O
++	++	++	++	++	+	+	+	x	++
++	++	++	++	++	++	++	++	x	+
x	x	x	x	+	++	x	x	x	x
uspokojivě 54 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 46 %	dobře 66 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 49 %
+	++	+	O	++	+	+	++	+	+
- / -	O / +	O / +	O / O	O / O	O / O	O / O	+ / O	- / +	O / -
O	+	O	O	O	O	-	+	+	O
++	+	+	++	+	O	O	+	+	O
+	+	+	O	+	O	O	+	++	O
O	O	O	O	O	+	O	O	++	O
+	O	O	O	-	-	O	O	O	O
velmi dobře 86 %	dobře 75 %	dobře 73 %	dobře 75 %	dobře 62 %	dobře 69 %	dobře 68 %	dobře 69 %	dobře 65 %	dobře 68 %
dobře 80 %	dobře 80 %	dobře 80 %	dobře 80 %	dobře 80 %	dobře 80 %	dobře 80 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %
1600	1000	1200	1200	750	1000	900	750	350	600
31 x 34 x 37	30 x 41 x 28	34 x 42 x 28	34 x 39 x 29	37 x 36 x 19	49 x 42 x 25	32 x 40 x 26	37 x 25 x 22	25 x 23 x 18	38 x 23 x 8
120	98	98	134	105	112	107	104	140	128
8790	7420	8000	9210	2060	3580	4590	2080	1300	1400
4	8	8	8	2	8	6	2	1	15
x	x	x	x	x	x	x	x	x	✓
x	✓	✓	✓	✓	✓	x	✓	x	x
5,4	4,5	6,7	5,5	1,0	1,5	4,0	1,1	1,5	1,5
2400	2180	2400	1500	550	600	800	500	300	400

★ vítěz testu
 Ⓢ výhodný nákup

Bosch MUM 54230 Styline
cena: 6360 Kč
dobře (72 %)
+ při práci velmi stabilní a bez vibrací; osvětlené kolečko pro nastavení rychlosti; kryt proti stříkání s plnicím otvorem; legenda na přístroji pro nastavení vhodné rychlosti pro různé příslušenství; taštička pro příslušenství
- mixovací nádobku nelze rozebrat pro snazší čištění; nálepka s legendou nedrží pevně

Bosch MUM 54420 Styline
cena: 5010 Kč
dobře (72 %)
+ při práci velmi stabilní a bez vibrací; osvětlené kolečko pro nastavení rychlosti; kryt proti stříkání s plnicím otvorem; legenda na přístroji pro nastavení vhodné rychlosti pro různé příslušenství; taštička pro příslušenství
- mixovací nádobku nelze rozebrat pro snazší čištění; nálepka s legendou nedrží pevně

Kenwood KMX 51
cena: 7420 Kč
dobře (71 %)
+ při práci velmi stabilní a bez vibrací; osvětlené kolečko pro nastavení rychlosti; kryt proti stříkání s plnicím otvorem; mísa s držadlem
- pouze základní výbava pro šlehání, míchání a hnětení; obtížnější zdvihání a sklápění ramene

Kenwood KMC 010 Chef Titanium
cena: 15 060 Kč
dobře (69 %)
+ všestranný přístroj; kryt proti stříkání s plnicím otvorem; volitelná velikost tlačky; mísa s držadlem; úložisko pro napájecí kabel
- průměrné výsledky při sekání cibule; kryt proti stříkání nepasuje přesně; těžká skleněná mixovací nádobka; obtížnější připevnění mixovací nádobky, kráječe a struhadla; obtížnější odmontování čepelí z mixovací nádobky

Kitchen Aid Artisan 5KSM150PS
cena: 16 830 Kč
dobře (69 %)
+ při práci velmi stabilní a bez vibrací; kryt proti stříkání s prakticky řešeným plnicím otvorem; mísa s držadlem; tradiční design
- pouze základní výbava pro šlehání, míchání a hnětení; těžké rameno; páčka pro nastavení rychlosti má nepraktický tvar, je tuhá a obtížně se nastavuje požadovaná rychlost; obtížnější sestavování a rozebírání; po zvednutí ramene hrozí kapání tekutiny do přístroje

Philips HR 7762
cena: 2300 Kč
dobře (69 %)
+ malý, lehký a poměrně všestranný; velmi snadné sestavení; praktický koncept nastavení rychlosti podle barvy zvoleného příslušenství; díky uzavřené nádobce při zpracování potravin nestříká; pořadač pro příslušenství
- horší výsledky při sekání ořechů, průměrné při strouhání mrkve; není určen pro přípravu většího množství těsta; pro osoby s malými rukama obtížnější odnímání víka nádobky

Clatronic KM 3323
cena: 4070 Kč
dobře (68 %)
+ přehledný ovládací panel s osvětlenými tlačítky pro přímou volbu rychlosti
- pouze základní výbava pro šlehání, míchání a hnětení; obtížnější zdvihání a sklápění ramene; při odnímání nástavců pro šlehání, míchání a hnětení se ušpiní prsty; kryt proti stříkání bez plnicího otvoru, obtížně se nasazuje a nedrží spolehlivě; příslušenství zcela nevhodné pro mytí v myčce

Bosch MUM 86 A1
cena: 10 160 Kč
dobře (67 %)
+ při práci velmi stabilní a bez vibrací; kryt proti stříkání s plnicím otvorem; samonavíjecí napájecí kabel
- průměrné výsledky při přípravě šlehačky; tuhý kloub ramene; obtížnější sestavování a rozebírání; málo manévrovacího prostoru pro výměnu nástavců, když je připevněna mísa; dráty šlehačích metel se snadno nedopatřením deformují

Kenwood KMC 57006 Chef Premier

cena: 8470 Kč

dobře (67 %)

+ kryt proti stříkání s plnicím otvorem

- průměrné výsledky při sekání ořechů; kryt proti stříkání nesedí přesně; těžká skleněná mixovací nádoba; obtížnější připevnění mixovací nádoby; obtížnější odmontování čepelí z mixovací nádoby

Kenwood KMM 770 Major Premier

cena: 13 280 Kč

dobře (67 %)

+ kryt proti stříkání s plnicím otvorem

- průměrné výsledky při sekání ořechů; kryt proti stříkání nesedí přesně; těžká skleněná mixovací nádoba; obtížnější připevnění mixovací nádoby; kráječe a struhadla; obtížnější odmontování čepelí z mixovací nádoby

Eta Gratus 0028 90000

cena: 10 020 Kč

dobře (65 %)

+ při práci velmi stabilní a bez vibrací; kryt proti stříkání s plnicím otvorem; mísa s držadlem

- kluzké kolečko pro volbu rychlosti; tuhý kloub ramene; kryt proti stříkání se víklá, víko pro plnicí otvor není připevněno a při odstraňování krytu může upadnout; čepel mixovací nádoby jen stěží odmontovatelná bez náčiní

Kenwood FP 220

cena: 1420 Kč

dobře (64 %)

+ malý, lehký a poměrně všestranný; díky uzavřené nádobce při zpracování potravin nestříká; legenda na přístroji pro nastavení vhodné rychlosti pro různé příslušenství

- průměrné výsledky při sekání cibule a petržele; není určen pro přípravu většího množství těsta; obtížnější sestavování a rozebírání; nepříjemný hluk

Při neopatrné manipulaci s některými nástavci se můžete pořezat. Za to jsme snižovali celkové hodnocení.

Kryt proti stříkání u robotu Moulinex QA403 nechrání před ušpiněním přístroje. Při odklopení ramene navíc hrozí, že tekutina či těsto nakape dovnitř těla přístroje.

Tyčový mixér Braun MR 570 si hůře poradil se strouháním sýru. Krom toho, že nastrouhaný sýr je poměrně nevzhledný, významná část ho zůstala nezpracovaná na ploše struhadla.

+ vítěz testu
+ výhodný nákup

Test Kuchyňské roboty

Kenwood FP 925

cena: 3590 Kč

dobře (64 %)

+ všestranný; osvětlené kolečko pro nastavení rychlosti; pouzdro pro část příslušenství; díky uzavřené nádobce při zpracování potravin nestříká

- průměrné výsledky při sekání; obtížnější sestavování a rozebírání; špatně viditelné značení rychlosti; velká mezera mezi krájecím a strouhacím kotoučem a okrajem mísy; nepříjemný hluk

Moulinex QA403

cena: 5210 Kč

uspokojivě (59 %)

+ kryt proti stříkání s plnicím otvorem; legenda na přístroji pro nastavení vhodné rychlosti pro různé příslušenství

- průměrné výsledky při krájení okurek a strouhání mrkve; nepraktické ovládací kolečko, klouže pod vlhkými prsty; při odnímání nástavců pro šlehání, míchání a hnětení se ušpiní prsty; kryt proti stříkání se obtížně nasazuje, nedrží spolehlivě a nebrání znečištění přístroje; po zvednutí ramene hrozí kapání tekutiny do přístroje; mixovací nádobku nelze rozebrat pro snazší čištění

Philips HR 7761

cena: 2010 Kč

uspokojivě (57 %)

+ malý, lehký a poměrně všestranný; velmi snadné sestavení; praktický koncept nastavení rychlosti podle barvy zvoleného příslušenství; díky uzavřené nádobce při zpracování potravin nestříká; úložiště pro napájecí kabel

- horší výsledky při krájení mrkve, průměrné při strouhání; není určen pro přípravu většího množství těsta; odnímání víka nádoby obtížné pro lidi s malými rukama; při sestavování a rozebírání kráječe a struhadla hrozí zranění

Philips HR 7605

cena: 1360 Kč

uspokojivě (51 %)

+ malý a lehký; veškeré příslušenství lze uskladnit v míse; díky uzavřené nádobce při zpracování potravin nestříká

- průměrné výsledky při šlehání šlehačky, sekání ořechů a petržele a strouhání; není určen pro přípravu většího množství těsta a hnětení; obtížnější sestavení; při sestavování a rozebírání kráječe a struhadla hrozí zranění

Braun MR 570

cena: 2690 Kč

uspokojivě (48 %)

+ malý a lehký tyčový mixér s funkcemi klasického robota; díky uzavřené nádobce při zpracování potravin necáká

- horší výsledky při strouhání sýru, průměrné při strouhání a krájení mrkve a sekání petržele; není určen pro přípravu většího množství těsta; při práci je třeba stále držet spínač; regulace rychlosti při práci vyžaduje použití obou rukou; při výměně krájecích a strouhacích nástavců hrozí zranění

Ujistěte se, že máte pro robot v kuchyni dostatek místa. Některé přístroje mohou zabrat poměrně dost prostoru, stejně jako početné příslušenství. S některými modely získáte praktické pouzdro nebo vaničku na vybavení.

Ne všechny součásti robotů jsou vhodné k mytí v myčce. I části určené do myčky se mohou poškodit, pokud je budete mýt příliš horkou vodou. Někteří výrobci varují před mytím vodou o teplotě nad 40° C. Plastové prvky mohou být poškozeny také při sušení. Proto nejprve nahlédněte do návodu k použití.

Kuchyňské roboty zpravidla nejsou určeny k dlouhé nepřerušované práci. Pracuje-li robot příliš dlouho, může se přehřát. Maximální dobu, po kterou může být robot v chodu, často zjistíte v návodu. Řada přístrojů je vybavena ochranou proti přetížení a při přehřátí se motor zastaví nebo se rozsvítí výstražná kontrolka.

K některým modelům lze přikoupit další příslušenství. Mnohdy se však vyplatí koupit přístroj, který má vše, co potřebujete, již v základní výbavě. Přikoupit lze také různé speciální nástavce, například pro zpracování hranolků, mlýnek na maso apod.

jemně a rovnoměrně. Modely Kenwood KMC 57006 a KMM 770 zase mají určité rezervy, pokud jde o sekání ořechů. Části oříšků se výrazněji lepily na stěnu nádoby (kam čepel nedosáhne) a výsledná drť tak obsahovala směsici jemných a větších kousků.

Šikovné, ale ne na těsto

Méně náročné kuchaře zaujmou spíše levnější roboty „klasické“ konstrukce se spodním pohonem. Jsou lehčí, obvykle zabírají méně místa, nehodí se však pro přípravu většího množství těsta a konkrétně Philips HR 7605 vůbec neumí hníst. Modely HR 7761 a 7762 od stejného výrobce sice hnětací výbavu mají, ale poradí si jen s těstem z maximálně 300 gramů mouky (což je pro účely testu příliš málo). Pokud rádi pečete domácí chléb, tyto přístroje pro vás tedy nebudou zcela vhodné. V řadě ohledů však menší roboty za svými většími bratříčky výrazně nezaostávají. Byť v dílčích zkouškách, zejména při sekání a strouhání, mohou vykazovat méně dokonalé, ale stále přijatelné výsledky. Doporučit lze zejména již zmíněný Philips HR 7762 a také modely Kenwood FP 925 a FP 220, navzdory některým nedostatkům.

Tyčový mixér, nebo robot?

Mnohé z úkolů klasických robotů dobře zvládnou také oblíbené tyčové mixéry (viz dTest 03/2013). Škála jejich možností obvykle není tak široká, to však neplatí pro zajímavý hybrid v podobě modelu Braun MR 570. Díky bohatému příslušenství lze tento tyčový mixér použít i jako stolní robot a míchat menší objemy těsta, krájet zeleninu či strouhat mrkev nebo sýr. V uvedených oblastech však jeho výkony nejsou zcela precizní. Zvlášť strouhání sýru se mu moc nedaří: za nevhledně zpracované, různě velké kousky a množství sýru, který zůstal na ploše struhadla, získal pouze dostatečnou známku. Určitou nevýhodou je také celkově méně pohodlná obsluha, související i s nutností při práci stále držet bezpečnostní spínač (což je u tyčových mixérů běžné). Přesto jde o zajímavé řešení výrobek, který může někoho zaujmout.

Práci ušetří i přidělají

Obsluha je slabší stránkou i leckterých regulérních stolních robotů. Kupříkladu sestavení některých přístrojů by mohlo být snazší a to samé lze říci i o jejich rozebírání po práci a čištění. Rovněž ovládací prvky, respektive je-

jich umístění, provedení či značení nejsou vždy řešeny zcela prakticky. Na druhou stranu přiznejme, že nejde o až tak dramatické prohřešky, ale jistý vliv na celkovém dojmu zanechávají. Stejně jako hlučnost, která je nepříjemná zvláště u modelů Kenwood FP 220 a FP 925. Výpis hlavních kladů a záporů souvisejících s obsluhou najdete ve stručných popisích výrobků na přilehlých stránkách.

S obsluhou souvisí i bezpečnost. Evropské bezpečnostní normy všechny testované přístroje splňují, nicméně zejména při manipulaci s ostrými čepelemi a nástavci je samozřejmě vhodné dbát jisté opatrnosti. Jak jsme zjistili při praktických zkouškách, u modelů Braun MR 570, Philips HR 7605 a HR 7761 hrozí při výměně nástavců pro strouhání a krájení zvýšené riziko zranění, za což jsme jim strhli deset bodů z celkového hodnocení. ✕

Tyčové mixéry na www.dtest.cz

Sháníte pomocníka do kuchyně, ale stolní robot je pro vás zbytečně velký a komplikovaný? Mnohé činnosti klasických robotů zvládnou i jednodušší, menší a praktičtější tyčové mixéry. Výsledky 13 modelů jsme publikovali v dTestu 03/2013, najdete je také na adrese www.dtest.cz/mixery.

Test Kotoučové pily

Riziko spojené s provozem kotoučové pily nemusí spočívat jen v uřezaných prstech. Dvě z testovaných díky konstrukčním nedostatkům hrozí úrazem elektrickým proudem. Většina pil nepatří mezi bytelné výrobky. Polovina výrobků měla problémy s přesností nebo čistotou řezu, a to i ty dražší. Přinášíme i praktické rady, jaká kritéria by měl kvalitní „maflík“ splnit.

Silné, ale křehké

hkové

d dobrá rada

Jak by měla vypadat kvalitní kotoučová pila, ukazuje vítěz testu **AEG KS 66 C** (dobře, 4770 Kč). Jedná se o bytelný výrobek s velkou výdrží, silným motorem, ostrým kotoučem, přesným, rychlým a čistým řezem. Lze ji snadno nastavit, dobře se drží a nabízí velký rozsah nastavení. Patří k těžším modelům. Lehkou a kompaktní alternativu představuje **Narex EPK 16D** (dobře, 3680 Kč), levnější pila, která si ovšem svými výkony nijak nezadá s většími a dražšími modely. Celkově nejlépe ovšem řeze **Bosch PKS 66 A** (dobře, 4230 Kč), částečně i díky tomu, že má v základní výbavě dva kotouče.

Okružní či kotoučová pila je nezbytnou výbavou každého, kdo se věnuje práci se dřevem. Nemusíte být zrovna profesionální truhlář. Církulárku do ruky využijete například, když si potřebujete uříznout novou desku na kuchyňskou linku. O to větší může být vaše překvapení, když namísto hezky a rovně uříznuté desky získáte otřepaný, křivě uříznutý okraj. Pila umožňuje rychlé řezání rovných a přesných kusů materiálu, respektive měla by. Sáhnut po elektrické pile namísto ruční je přitom lepší i pro nezkušené uživatele – snáze pomocí ní dosáhnete rovného a hladkého řezu. Zejména vhodné jsou pro materiály jako překližka nebo dřevotřískas, které se ruční pilou řezou obzvlášť obtížně. Dobré pily umožňují řezání materiálu až do šířky přibližně 60 milimetrů a umožňují řez v náklonu až 45 stupňů.

Testované modely se výrazně liší nejen cenou, ale i podanými výkony. Nalezneme mezi nimi lehké, kompaktní a výkonné modely, jako je Narex, ale i takové, s nimiž mnoho přesných řezů neuděláte a při práci se budete zbytečně namáhat. Poměrně velké rozdíly jsou v životnosti a odolnosti jednotlivých modelů. Týká se to nejen samotného motoru, ale i odolnosti plastových a kovových částí. Značná část pil nepřežila ani pouhý jeden pád na zem. Některé testované modely se potýkají s bezpečnostními nedostatky, které v důsledku mohou přivodit úraz elektrickým proudem.

Co je u pily důležité

Hmotnost: Testované pily mají hmotnost v rozmezí 3,5 až 5,8 kilogramu. Zejména, pokud budete řezat vertikálně, oceníte pilu lehčí. Na druhou stranu těžší pila působí jistěji při horizontálním řezu.

Příkon: Patří k méně důležitým aspektům. Obecně sice platí, že čím více příkonu, tím je pila „silnější“, záleží ale na konkrétním provedení, na tom, co řezáte a jaký máte kotouč. V testu se ukázalo, že i pily s nižším příkonem řezou účinně a rychle. Podobně je to s udávaným počtem otáček. V testu se neprokázalo, že by příliš vypovídaly o skutečných výkonech přístrojů.

Hloubka řezu: Je velmi důležitá. Pro účinné řezání by nastavená hloubka řezu měla být maximálně o půl zubu větší, než je šířka řezaného materiálu. Čím menší bude rozdíl mezi hloubkou řezu a šířkou materiálu, tím bude řez čistší. V náklonu je maximální hloubka řezu mnohem nižší, což může znemožnit řezání některých materiálů. Pokud budete řezat jinak než v pravém úhlu, věnujte tomuto aspektu pozornost již při výběru pily.

Kotouč: Většina testovaných pil má průměr pilového kotouče mezi 184 a 190 milimetry. Výjimkou je kompaktní Narex s pouhými 160 milimetry. Větší kotouč vyžaduje silnější motor a taková pila bude i těžší. Důležitější je hloubka řezu. Obecně platí, že čím jemnější ozubení kotouč má, tím jemněji a také pomaleji řeze. Některé výrobky tak přicházejí na trh se dvěma kotouči. Hrubším pro rychlé řezy, kdy příliš nesejde na kvalitě, a také pro tvrdší dřevo a jemným pro hladké a přesné řezy. Pro

➤ str. 41

i

Jak testujeme

podrobný postup testu kotoučových pil najdete na www.dtest.cz/kotoucové-pily

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality kotoučových pil

řezání 50 %
odolnost a životnost 20 %
obsluha 20 %
uživatelské pokyny 5 %
bezpečnost 5 %

Test Kotoučové pily

kotoučové pily

	AEG KS 66 C	Bosch PKS 66 A	Narex EPK 16D	Black & Decker KS1500LK-QS	Metabo KS 66 Plus	Makita 5704 RK	Power Plus POWXQ5313
průměrná cena (Kč)	4770	4230	3680	3290	8010	4500	2490
hodnocení kvality	dobře 74 %	dobře 72 %	dobře 64 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 56 %
řezání	dobře 77 %	velmi dobře 81 %	dobře 68 %	uspokojivě 51 %	dobře 75 %	dobře 60 %	uspokojivě 44 %
přesnost	+	++	++	+	++	++	—
rychlost	++	++	+	○	+	+	○
kvalita	+	+	○	○	+	—	○
odolnost a životnost	velmi dobře 85 %	dobře 66 %	dobře 63 %	dobře 75 %	dostatečně 38 %	uspokojivě 58 %	velmi dobře 85 %
životnost motoru	++	++	++	++	++	++	++
odolnost šasi	+	+	+	+	—	+	+
odolnost krytu kotouče	+	—	—	—	--	--	+
životnost krytu kotouče	++	+	○	++	--	○	++
obsluha	dobře 62 %	dobře 61 %	dobře 63 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 55 %
uživatelské pokyny	uspokojivě 53 %	dobře 70 %	uspokojivě 53 %	dobře 70 %	dobře 71 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 47 %
bezpečnost	dobře 70 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	dobře 70 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	dobře 70 %

technické údaje

hmotnost (g)	4914	5366	3542	5354	5842	4978	4206
deklarovaný příkon (W)	1600	1600	1100	1500	1400	1200	1300
deklarované otáčky naprázdno (ot./min)	5800	5000	4700	5000	4200	4900	5000
hloubka řezu při 0° (mm)	61	66	55	65	66	66	62
hloubka řezu při 45° (mm)	49	48	38	50	47	46	41
dodaný kotouč	AEG	Bosch	Narex 615335	Black & Decker for wood	Metabo 628005	Makita B-07967	PowerPlus XQ 5313A
zdířka kotouče (mm)	30	30	20	16	30	20	20
průměr kotouče (mm)	184	190	160	190	190	190	185
šířka kotouče (mm)	2,0	2,6 / 2,6	2,5	2,2	2,2	2,0	2,4
počet zubů	24	12 / 24	12	24	14	12	24
délka přívodního kabelu (cm)	380	255	280	300	355	245	295
laserové vodítko	x	x	x	✓	x	x	✓

klíč:

++ + ○ — --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

¹⁾ pouze na slovenském trhu

Skil 5265AD	Ryobi EWS 1366 HG	Hitachi C7UY
2590	3050	248 eur ¹⁾
uspokojivě 55 %	dostatečně 22 %	nedostatečně 10 %
uspokojivě 48 %	dostatečně 22 %	dobře 67 %
○	○	○
○	—	+
○	—	+
dobře 75 %	uspokojivě 59 %	dostatečně 36 %
++	○	+
+	+	--
—	--	—
++	++	x
uspokojivě 52 %	uspokojivě 53 %	dobře 61 %
dobře 65 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 51 %
uspokojivě 50 %	dostatečně 30 %	nedostatečně 10 %
4010	4888	4738
1250	1350	1300
5000	4500	5500
65	66	78
42	38	55
Skil 2610202535	Ryobi	Hitachi HW 190x2,0x20
16	16	20
184	190	190
2,2	2,5	2,0 / 2,6
18	18	x / 48
200	285	229
x	✓	x

+ vítěz testu
 ⊕ výhodný nákup

výměnu kotoučů je zpravidla nutné použít kotouč stejného výrobce, jejich rozměry bohužel nejsou nijak standardizované.

Prívodní kabel: Čím delší, tím lepší. Pokud uprostřed řezání dlouhé desky zjistíte, že jste na konci kabelu, máte problém. Délky přes tři metry jsou obecně přijatelné, nejkratší kabel v testu má dva metry, což je pro podobný přístroj málo.

Odvod pilin: Jsou jím vybaveny všechny přístroje. Jedná se o výfuk, na který je možné napojit vysavač. Pila Bosch je vybavena malou nádobou na piliny, jejíž praktické využití je sporné. Stejně jako u kotoučů nejsou průměry

i

Pozor na Hitachi

Pila Hitachi C7UY je výrobek, který v sobě kombinuje nízkou kvalitu spolu s bezpečnostními riziky. Vratná pružina ochranného krytu kotouče je příliš slabá, takže kryt neplní svou funkci. Z tohoto důvodu nemohla být pila otestována ani na odolnost vratného mechanismu, nebylo co testovat. Kryt kotouče i plastové šasi jsou z velmi křehkého, pořídního materiálu. Navíc, spolu s pilou Ryobi, hrozí úrazem elektrickým proudem. Jejich uhlíkové kartáčky jsou příliš dlouhé. V případě, že dojde k jejich obroušení, zbytky kartáčků se mohou utrhnout, dostat se do prostoru šachty motoru, kde mohou způsobit nechtěné spojení mezi částmi pod napětím a vnějšími kovovými částmi přístroje, který tak začne probíjet. To je potenciálně smrtící úraz.

výfukových koncovek standardizované a možná budete muset při napojení vašeho vysavače improvizovat.

Pozor na pády

V testu jsme se zaměřili především na to, jak přesně, rychle a kvalitně pily řezou. Řezali jsme desky z dřevotřísky o šířce 19 a 38 mm a 25–50 mm desky

Kryt motoru po jediném pádu z malé výšky. Odlomené části odhalují přístup k živým částem.

Otvory vpravo umožňují výměnu uhlíkových kartáčků motoru. Pokud je vyměníte až při jejich úplném opotřebení, bude pozdě, jak je vidět z poškozeného komutátoru motoru na obrázku.

Vratná pružina, která má zakrývat pilový kotouč, u pily Hitachi nefungovala již v novém stavu, ani u jednoho z testovaných vzorků.

z bukového dřeva. Zkoušeli jsme rovné řezy, řezy v náklonu, měřili jsme přesnost nastavení šířky řezu i správného úhlu. Zatímco nejlepší přístroje jako Bosch umožňují pohodlné a přesné nastavení šířky a jejich řezy byly rychlé a čisté, ty horší se rozcházely s nastavenou šířkou nebo ji nebylo možné vůbec přesně nastavit a vodící lišta ji nedokázala udržet, takže jsme na konci řezaného materiálu naměřili rozdíly v šířce až tři milimetry. Řezali jsme také desku pokrytou z obou stran melaminem (simulace kuchyňské desky), abychom mohli zhodnotit čistotu řezu na okrajích. Nejpresnější a nejrychlejší byly pily AEG a Bosch spolu s pilou

Narex. Ta byla dodána pouze s jedním kotoučem s velkými zuby, což se projeví na relativně nižší kvalitě řezu.

Praktické zkoušky jsme doplnili zkouškami zátěžovými. Ty se skládaly ze zátěžové zkoušky motoru a krytu pilového kotouče a z pádových zkoušek zaměřených na odolnost plastového krytu a krytu kotouče.

Motory většiny pil ustály dlouhodobou zkoušku bez problémů. Pokud selhaly předčasně, tak vinou opotřebení uhlíkových kartáčků motoru. Mnohé přístroje se přitom tváří, že tyto kartáče lze vyměnit jako u profesionálních nástrojů. Tomu ovšem brání jeden podstatný detail. Kartáčky nemají žádnou

i

■ Před každým řezáním nastavte hloubku řezu tak, aby byla nejvíce o polovinu zubu hlubší než šířka řezaného materiálu.

■ Kotoučové pily jsou všechny optimalizované pro praváky.

■ Nespoléhejte se na vodící lištu, pokud řežete delší kusy. Nejlepší je nakreslit si na materiál rovnou čáru, použít laserové vodítko nebo použít k desce připevněnou laťku. Nezapomeňte, že samotný kotouč je několik milimetrů silný.

■ Potažené desky (například na kuchyňskou linku) řežte vždy lícem dolů. Pokud to není možné, zalepte povrch před řezáním páskou.

■ Kvalita řezu tenkých desek může být kvůli vibracím materiálu problematická. Lepších výsledků dosáhnete, pokud budete řezat více desek navrstvených na sobě.

stopku, to znamená, že dojde-li k jejich úplnému obroušení, poničí kovový okraj kartáčku komutátor motoru a v takovém případě je celý přístroj na vyhození. U pily Hitachi se ke kartáčům navíc váže bezpečnostní riziko, o němž pojednáváme na předchozí straně.

Zkoušky odolnosti a životnosti krytu kotouče ukázaly, že ne vždy jsou použity nejkvalitnější materiály. Test simuloval časté řezání, tedy otevírání a zavírání krytu, často tak dlouho, až došlo k přetržení vratné pružiny. Zkouška odolnosti pak sestávala z pádu z jednoho metru na betonovou podlahu. Kromě dvou modelů se po jednom jediném pádu kryt kotouče poškodil natolik, že bránil dalšímu používání pily. Totéž se stalo v případě pádu na kryt motoru ze stejné výšky. Kryt v některých případech praskl a odhalil části pod napětím, takže pila opět vyžadovala opravu. Z toho plyne ponaučení, že pily, ačkoliv jsou to silné nástroje pro silné muže a ženy, jsou samy choulostivé a je třeba s nimi, až na čestné výjimky (AEG a Power Plus) zacházet jako v bavlnce. ✗

Informační servis

Nové testy mobilních telefonů na www.dtest.cz/mobily

Pravidelná aktualizace naší online databáze přináší výsledky 18 nově otestovaných mobilních telefonů. Podrobné hodnocení všech testovaných přístrojů najdete předplatitelé na www.dtest.cz/mobily.

Nejvyšší celkové hodnocení z nových přírůstků získal model LG Optimus L9 (dobře, 6850 Kč) s operačním systémem Android. Díky kvalitnímu displeji s velkou úhlopříčkou 4,6 palců jde o chytrý telefon zvláště vhodný pro uživatele, kteří rádi intenzivně brouzdají po internetu. Kromě pro Android typicky dobré obsluhy je plusem rovněž slušná provozní doba (4 hodiny surfování či 20 hodin hovoru v síti GSM) a relativně příznivá cena. Jediné výraznější negativum představuje pouze průměrný fotoaparát.

Na srovnatelné úrovni se nachází také modely Huawei Ascend P1 (dobře, 8440 Kč) nebo Motorola RAZR i XT890 (dobře, 10 060 Kč), se kterými si užijete dokonce 5, respektive 6 hodin nepřetržitého brouzdání po internetu. Dodejme však, že v případě Motoroly přestal po testu odolnosti vůči dešti u jednoho ze vzorků fungovat hlavní vypínač, zatímco všechny ostatní testované přístroje nejpozději po vyschnutí pracovaly bez problémů. A třeba do outdoorového modelu Sony Xperia acro S (dobře, 9520 Kč) při této zkoušce neprošla ani kapka simulovaného deště. Za výhodnou koupi i pro náročnější lze považovat telefon Huawei Ascend G600 (dobře, 6260 Kč), který za výše uvedenými přístroji nijak výrazně nezaostává.

Vedle mobilů s Androidem jsme se podívali také na ně-

kolik modelů s operačním systémem Windows Phone 8. Celkově nejlépe z nich zapůsobil Samsung Ativ S (dobře, 12 540 Kč), poměrně velký, dobře vybavený telefon s pěkným 4,8palcovým displejem, slušným fotoaparátem a solidní provozní dobou. Ve většině ohledů si dobře vedla také Nokia Lumia 820 (dobře, 9490 Kč), „chudší“ sestra dříve testovaného vlajkového modelu Lumia 920. Lumia 820 má sice displej s nižším rozlišením, vnitřní paměť o menší kapacitě a fotoaparát bez optické stabilizace, je však vybavena zdílkou pro paměťové karty a její baterii lze snadno vyměnit. Tradiční výhodou telefonů Nokia je pak dodávaná plnohodnotná offline navigace. Jednoznačně nejslabší stránkou jinak dobrého přístroje je provozní doba. Dvě a půl ho-

diny surfování a méně než dvě hodiny navigování jsou poněkud málo. Lépe si v tomto ohledu vede HTC Windows Phone 8S (dobře, 6300 Kč), který je sice trochu méně výkonný a nemá kompas, ale i tak jej lze doporučit. Potěší i přibalenými sluchátky od Beats Audio.

Nenáročným uživatelům jsou určeny levnější a méně vybavené chytré telefony, mezi něž patří například ZTE Kis (dobře, 2830 Kč) či Huawei Ascend Y200 (uspokojivě, 3030 Kč). U modelů této cenové relace se pocho- pitelně musíte smířit s menšími displeji a méně působivými technickými parametry.

Podrobné výsledky a srovnávač nově otestovaných i desítek dalších telefonů jsou k dispozici předplatitelům na www.dtest.cz/mobily. ✕

	cena (Kč)	celkové hodnocení
LG Optimus L9	6850	dobře (75 %)
Huawei Ascend P1	8440	dobře (74 %)
Motorola RAZR i XT890	10 060	dobře (74 %)
Samsung Ativ S	12 540	dobře (73 %)
Sony Xperia acro S	9520	dobře (72 %)
Huawei Ascend G600	6260	dobře (71 %)
HTC One SV	9570	dobře (70 %)
Nokia Lumia 820	9490	dobře (70 %)
HTC Windows Phone 8S	6300	dobře (67 %)
Sony Xperia ion	11 280	dobře (66 %)
ZTE Kis	2830	dobře (62 %)
Samsung Galaxy Ace Duos	4550	dobře (61 %)
Huawei Ascend Y200	3030	uspokojivě (57 %)
Nokia Asha 308 Dual Sim	2350	uspokojivě (54 %)
Nokia Asha 309	2340	uspokojivě (54 %)
LG Touch T385	1890	uspokojivě (46 %)
Samsung Star 3	1810	uspokojivě (44 %)
Nokia 112	1160	uspokojivě (43 %)

Seriál

Ze světa vitamínů a minerálií

Nadměrný příjem některých vitamínů i minerálních látek může narušit dobře vyvážený metabolismus, vzájemný poměr nejenom vitamínů a minerálií, ale i ostatních účastníků látkové výměny.

Medicína první poloviny 20. století vkládala do vitamínů velké naděje. V průběhu dalších desetiletí přehnaný optimismus částečně vyprchal a v některých směrech se dostavilo rozčarování. Příčina tkví hlavně v tom, že se „hospodaření“ s bioaktivními látkami řídilo chybnou taktikou podle zásady „čím více, tím lépe“ namísto tolikrát osvědčeného „všeho s mírou“. Ukázalo se, že „přiměřené“ množství zdraví prospěšného vitamínu nebo jiné bioaktivní substance se zpravidla vícenásobnou dávkou přiměřeně nezvyšuje. Taková úměra běžně nefunguje a může vést i k překvapivě nechtěným opačným výsledkům.

V našem seriálu se vám pokusíme podat informace, které přinesou užitek objektivní informovaností tak, jak to odpovídá stavu současné vědy.

Kyselina listová

Kyselina listová je nezbytnou látkou, která umožňuje tvorbu DNA a RNA, významných složek při dělení buněk a přenosu genetických informací. V organismu se uchovává dva až čtyři měsíce.

Chemický název je kyselina pteroylglutamová. Dřívější názvy jsou: folacin, vitamin B₉ nebo vitamin B₉. Termín foláty je generické označení vitamínů, které se skládají ze tří hlavních jednotek – pteridinu, p-aminobenzoové kyseliny a glutamové kyseliny. Jejím nejbohatším zdrojem jsou játra, tmavě zelená listová zelenina, fazole, obilné klíčky a pivovarské kvasnice. Další zdroje jsou mimo jiné vaječný žloutek, řepa, ořechy, brokolice, chřest, meruňky, celozrnný chléb a nezralé ovoce. Velice málo se nachází v masu a rybách. Resorpce v lidském organismu je 50%.

Většina forem folátů je nestabilní. Při vaření dochází k vyluhování do varné vody a tím se ztrácí až 35 %. Dochází také ke ztrátám při zahřívání, takže celkové ztráty

mohou dosáhnout až 50 %. Krystalická forma kyseliny listové je stabilní vůči teplu a kyslíku. Je stálá při pH kolem 7 a nestálá v kyselých a alkalických roztocích. Rozkládá se působením redukujících činidel a také vlivem slunečního záření.

Všechny zjištěné poznatky o kyselině listové vedly k obohacování denně konzumovaných potravin – různých cereálních výrobků včetně mouky, v Latinské Americe koncem roku 1997 a od ledna 1998 též v USA a Anglii. Obohacuje se na hodnoty v rozmezí 0,946–3,08 mg / 1000 g. V naší republice je možno kyselinu listovou používat při obohacování bez předchozího schvalování. Při výzkumu bylo zjištěno, že u skupiny osob, která konzumovala obohacené pečivo, došlo po 12týdenní konzumaci ke zvýšení hladiny kyseliny listové v krevním séru o 45 % a u vitamínu B₁₂ o 49 %. Toto zjištění má velký význam zejména pro starší osoby a jejich zdraví.

Kyselina listová se v organismu vstřebává zejména v horní části tenkého střeva

Denní doporučená dávka kyseliny listové

4,17 µg / kg hmotnosti	pro kojence 0–6 měsíců
3,89 µg / kg hmotnosti	pro kojence 6–12 měsíců
3,85 µg / kg hmotnosti	pro batole 1 až 3 roky
75,0 µg	pro děti 3 až 6 let
100,0 µg	pro děti 7 až 10 let
400,0 µg	pro děti 11 až 14 let
400,0 µg	pro děti 15 až 18 let
400,0 µg	pro dospělé
600,0 µg	pro těhotné
600,0 µg	pro kojící

(v lačnicku). Jejím významným zásobníkem jsou především játra, která obsahují více než polovinu celkových zásob. Metabolizuje se třemi způsoby a její metabolity jsou vylučovány močí a žlučovými cestami. Funkce kyseliny listové v organismu se spojují s celou řadou metabolických reakcí aminokyselin a nukleotidů. Dále poskytuje methylovou skupinu při syntéze aminokyseliny methioninu z homocysteinu. Homocystein je aminokyselina, která vzniká při trávení bílkovin a její větší množství se v organismu zadržuje v případě nedostatečného množství kyseliny listové. Zjistilo se, že vyšší hodnoty

homocysteinu v krvi zvyšují riziko cévního onemocnění a s tím souvisejících zdravotních problémů. Zde je zaznamenán příznivý účinek kyseliny listové.

Metabolismus kyseliny listové se doplňuje s metabolismem vitamínů B₁₂ a C, jejichž nedostatek vede k rozvoji specifické chudokrevnosti. Kyselina listová má význam především při tvorbě a vyzrávání krevních elementů, červených, ale i bílých krvinek v kostní dřeni. Při nedostatku kyseliny listové a vitamínu B₁₂ se rozvíjí specifická anémie (chudokrevnost), která bývá dále spojována s postižením trávicího traktu a nervového

systému. Lidé takto postižení uvádějí celkovou tělesnou slabost, mají sklon k depresi, jsou zvýšeně dráždiví, objevují se průjemy, nechutenství a váhový úbytek.

Vyšší dávky potřebují ženy těhotné, zejména v prvním trimestru těhotenství a při plánovaném těhotenství tři měsíce před početím, aby nedošlo k defektu nervové trubice.

Nedostatek kyseliny listové se kromě těhotenství může objevit při infekci, nádorovém onemocnění, alkoholismu a u seniorů, kteří se z různých důvodů stravují jednostranně a z hlediska výživy ne zcela optimálně. Mezi obecné příznaky nedostatku

Na základě směrnice 2002/46 o doplňcích stravy vydala v červnu 2006 komise EU zprávu, která se zabývá bezpečností příjmu vitamínů a minerálních látek, ze které vyplynulo, že je jen malé riziko při nadměrné konzumaci kyseliny listové. Užívání kyseliny listové se doporučuje konzultovat s lékařem.

Kyselina listová byla objevena v roce 1941 jako poslední z řady látek patřících do skupiny vitamínů a technologický postup její výroby se podařilo vypracovat už za pět let.

kyseliny listové patří únavnost, popudlivost a ztráta chuti k jídlu. Kyselina listová může hrát roli i v prevenci Alzheimerovy choroby, jak zjistili vědečtí pracovníci na univerzitě v Oxfordu. Lidé s Alzheimerovou chorobou mívají nižší hladinu kyseliny listové a vitamínu B₁₂.

Potřeba zvýšeného množství kyseliny listové se podstatně projevuje v těhotenství a ještě více v době kojení. Rovněž užíváním různých léků se může její potřeba zvýšit. Podobně je tomu i v případě chronického nedostatku železa a při výrazně sníženém příjmu vysoce bílkovinné stravy. Řada odborných studií byla již

provedena a uskutečňuje se dále na úseku podpůrného působení kyseliny listové v prevenci vrozených vývojových vad (rozštěp rtu a patra, páteře). Velká retrospektivní studie byla v tomto směru provedena u dětí narozených v letech 1996 až 2001. Nejnižší výskyt malformací byl zjištěn u žen, které přijímaly kyselinu listovou v denní dávce až 400 mikrogramů.

Užívá-li se kyselina listová ve větším množství po delší dobu, může zastínit anemii způsobenou vitamínem B₁₂. Je-li neléčena, může způsobit nenapravitelné poškození nervů až demenci. Kyselinu listovou je možno užívat v kteroukoli denní dobu, při jídle i na lačno. Ovšem příliš vysoká dávka kyseliny listové, tzn. dávka vyšší než 5000 µg, není prospěšná a dokonce může být i nebezpečná osobám s onkologickým onemocněním, které je vázáno na hormony, tedy například karcinom prsu a prostaty. Vysoké dávky mohou také vyvolat záchvat u epileptiků. Proto jako horní hranice se pro dospělé udává maximální hodnota 1000 µg.

Ing. Jarmila Blatná CSc.

Doc. Ing. Jaroslav Prugar DrSc.

Právo

Franšízink aneb neznámý pod známou obchodní značkou

Franšízink

Způsob obchodování a marketingu v různých odvětvích jako gastronomie, prodej zboží, ale i v oblasti vzdělávání a bankovníctví. Představuje osvědčený koncept podnikání pod známou a zavedenou značkou (např. McDonald's, BON BON, OBI).

Franšizor

Známa a zavedená obchodní firma, která svůj osvědčený a úspěšný podnikatelský koncept (know-how) poskytuje na základě smlouvy zájemci.

Franšízant

Většinou živnostník nebo společnost s ručením omezeným podnikající pod známou obchodní značkou franšizora. Tím minimalizuje své podnikatelské riziko.

Franšízová smlouva

Smlouva uzavřená mezi franšizorem a franšízantem, na základě které franšízant podniká (prodává zboží, poskytuje služby) pod známou a zavedenou obchodní značkou a platí franšizorovi za poskytnutí know-how poplatek. Ten pak dohlíží na činnost franšízanta za účelem zachování poskytované kvality a udržení dobrého jména.

Master franšíza

Licence udělená franšizorem jednomu franšízantovi pro celé území daného státu. Ten pak má v daném státě postavení franšizora a poskytuje licence dalším zájemcům.

Podnikatelský koncept franšízinku se zrodil na přelomu 19. a 20. století v USA, kde je i nejvíce rozšířen. V rámci České republiky se tento koncept prosazuje posledních 20 let. Co je franšízink? Zjednodušeně se dá říci, že tento způsob podnikání dává šanci zejména malým a středním podnikatelům neznámého jména obstát v silném konkurenčním prostředí velkých společností. Je postaven na vzájemné spolupráci a důvěře nezávislých (právně i ekonomicky) subjektů – franšizora a franšízanta.

Franšízinkový systém je efektivní distribuční cestou výrobků a služeb nabízených franšizorem. Franšízant je samostatným právním subjektem, má svou vlastní obchodní firmu, své identifikační číslo (IČ), vlastní účetnictví atd. Jeho úkolem je úspěšná realizace již několikrát osvědčeného podnikatelského modelu. Franšizor naopak dohlíží na to, aby byla všemi držiteli licence dodržována kvalita poskytovaných služeb a prodáváného zboží za účelem udržení jeho dobrého jména a pověsti.

Franšízoři se sdružují a zakládají v jednotlivých státech sdružení (asociace). I v rámci České republiky působí od roku 1993 Česká franchisová asociace (ČFA). V rámci Evropy existuje uznávaná Evropská franchisová federace (EFF).

Franšízink

v České republice

Mezi prvními franšízami v České republice byl zahraniční koncept fast foodu pod obchodní značkou McDonald's a prodej přírodní kosmetiky pod obchodní značkou Yves Rocher. V poslední době se stále více prosazují úspěšné tuzemské koncepty franšíz (např. koncept restaurací Potrefená Husa, Švejk restaurant, Výtopna, BON BON, Dobrá čajovna, Orange Academy). Obchodní značka Dobrá čajovna se dokonce podařilo proniknout na americký trh. Nováčkem v této oblasti je obchodní značka Statkářův dvůr, prodej čerstvých a českých potravin.

Franšízink si našel své místo v oblasti realitních kanceláří, prodeje sportovního a dětského zboží, ve vzdělávání a v poslední době i v oblasti bankovních a finančních služeb. V oblasti bankovních a finančních služeb se do otevření franšízových provozoven vedených soukromými podnikateli pustily i UniCredit Bank a.s. a ČSOB a.s. s konceptem Era partner.

Co přináší franšízink spotřebiteli?

Spotřebitel si může díky franšízovému systému zajít do své oblíbené restaurace, fast foodu nebo si koupit své oblíbené zboží v různých státech světa. V zahraničí spotřebitel často rád zamíří do restaurace, hotelu nebo obchodu, které zná, kde to má takzvaně odzkoušené. Spotřebitel by si měl ovšem

uvědomit, s kým uzavírá smlouvu.

Pro ilustraci uvádíme tento příklad: zboží spotřebiteli neprodává společnost KFC, ale společnost American Restaurants, která na základě franšizové smlouvy využívá obchodní značku KFC. Na stejném principu pak funguje většina franšizových konceptů.

Situace může být někdy pro spotřebitele nepřehledná. Některé společnosti mají i několik vlastních provozoven, které podnikají pod svou obchodní značkou (např. OBI, BON BON, Bushman). Spotřebitel si v takovém případě kupuje zboží přímo od těchto společností. Kromě toho působí na trhu franšizové provozovny – jsou označeny známou obchodní značkou, ale spotřebitel si zboží kupuje od třetí osoby (franšizanta).

Jak zjistit s kým spotřebitel vlastně uzavřel smlouvu? Zákon vyžaduje, aby provozovna byla trvale a zvenčí viditelně označena jménem a příjmením podnikatele (právní osoba namísto jména a příjmení uvede obchodní firmu nebo název podnikatele) a jeho identifikačním číslem (IČ). Informaci o podnikateli dále

obsahuje doklad o koupi (účtenka). V případě reklamace zboží nebo služeb se spotřebitel musí obrátit na tu společnost, od které zboží koupil nebo která mu poskytla službu. Pokud spotřebitel koupil zboží od franšizanta, nemůže zboží ani službu reklamovat u franšizora. Nicméně spotřebitel má právo se na něj obrátit s podnětem a upozornit ho na případné nedostatky v kvalitě poskytovaného zboží nebo služeb.

Jiná je situace u poskytnutí franšizy v oblasti bankovníctví a finančních služeb, kde nelze aplikovat klasický franšizový koncept. Podle nezávislého stanoviska pracovníků České národní banky je franšizink v oblasti bankovníctví možný a v souladu se zákonem, pokud franšizant jedná jménem banky a na její účet. Jednoduše řečeno, franšizant je pouze zprostředkovatelem a spotřebitel (klient) uzavírá smlouvu (např. o zřízení účtu, vkladu, poskytnutí úvěru) přímo s bankou, nikoliv s ním. Spotřebitel (klient) je tedy chráněn stejně, jako kdyby jednal přímo s bankou (například v otázce pojištění vkladů). ✕

příklady franšiz v pohostinství

koncept	franšizor
Bageterie Boulevard	Crocodile ČR, spol.s r.o.
Fast food My Culture (zdravá výživa – chlazené jogurty)	My Culture UK Ltd
Fast food restaurace KFC	KFC restaurace
Fast food restaurace McDonald's	McDonald's ČR, spol. s r.o.
Kavárna CrossCafe	CrossCafe original s.r.o.
Paneria	EURECA SHOPS s.r.o.
Restaurace Potrefená husa	Pivovary Staropramen a.s.
Restaurace Výtopna	EFEF spol. s r.o.
Subway	Subway International B.V.
Švejk restaurant	DAOS PLUS s.r.o.

příklady franšiz v realitních službách

koncept	franšizor
Century 21	Global Real Estate Company a.s.
Coldwell Banker	Top Czech Partner Estates s.r.o.
Remax	Prague Top Estates s.r.o.

příklady franšiz v prodeji zboží a potravin

koncept	franšizor
BON BON	Kovandovi s.r.o.
Dobrá čajovna	Spolek milců čaje s.r.o.
Envy	Moravia sport group spol. s r.o.
Fornetti	FORNETTI BOHEMIA, spol. s r.o.
Häagen-Dazs	General Mills Eastern Europe s.r.o.
Husky	Husky cz, s.r.o.
LEGO® wear	SmartLife s.r.o.
Manufaktura	Český národní podnik s.r.o.
OBI	OBI Česká republika s.r.o.
Statkářův dvůr	Catof real s.r.o.
Yves Rocher	Yves Rocher spol. s r.o.

příklady franšiz v bankovních a finančních službách

koncept	franšizor
Era partner	ČSOB a.s.
Pobočky UniCredit Bank	UniCredit Bank Czech Republic, a.s.
spolupráce s obchodníkem s cennými papíry	Cyrrus a.s.

příklady franšiz ve vzdělávání

koncept	franšizor
Helen Doron	Angličtina pro děti s.r.o.
Hocus Lotus	Light Point s.r.o.
Jipka	Jazykový Institut Praha, s.r.o.
KinderGarten	KinderGarten Services s.r.o.
Orange Academy	Orange Academy s.r.o.

Pojišťovací striptýz aneb úvod do životního pojištění

Na první pohled vypadají téměř všechny smlouvy o pojištění krásně. Jejich skutečné kvality však bývají zrakům obyčejných smrtelníků skryty. Vydáme se na pojišťovací striptýz a podíváme se pod svršky dvou zajímavě vypadajících balíčků s pojištěním osob. Nebudeme zklamáni?

Životní pojištění se nekupuje, ale prodává. Do nicnetušících klientů ho tlačí „horem dolem“ statisíce dealerů („finančních poradců“), kteří o něm říkají polopravdy a vylepšené pravdy. Podle nich se „životka“ hodí téměř pro každého – ve skutečnosti ale zdaleka ne všichni tyto balíčky služeb potřebují.

Životní pojištění v jeho prodávané podobě musíme rozdělit na pojištění a na spoření nebo investování; ukládat si do něj peníze se ale většinou nevyplatí kvůli vysokým skrytým poplatkům. Ty se běžně umocňují i 8 až 15 let a po celou dobu „okrajují“ investici.

Pokud se skutečně vystavujete situacím, ve kterých je ohroženo vaše zdraví nebo život, stojí jistě za zvážení se pro tyto případy pojištit. Jenomže pojišťovny za tímto účelem nabízejí desítky až stovky produktů. A vybrat si ten, který neobsahuje polovinu nechtěných a přeplácených služeb, je proto skutečný oříšek.

Jaký produkt potřebuji?

Všichni výrobci prodávají své zboží s oblibou v balíčcích, ale pojišťovny jdou v tomto „umění“ ještě dál. Jako prostí klienti máte nezdědka jen velmi mlhavou představu, co vlastně je v balíčku, který vám pojišťovna nakonec prodala. Nejčastěji se balíčky skládají z pojištění pro tyto případy:

- smrt (jakkoliv)
- smrt úrazem
- trvalá invalidita (II. nebo III. stupně)
- trvalé následky úrazu
- závažná onemocnění
- pracovní neschopnost
- hospitalizace
- úraz bez trvalých následků

Ačkoliv všechny tyto situace jsou pro člověka nepřijemné, ne vždy mají finanční dopady, které by skutečně ohrožily jeho životní standard. Základní ze jmenovaných je pojištění pro případ úmrtí z jakýchkoliv příčin a pojištění invalidity. Často dává smysl také pojištění pro případ pracovní neschopnosti a trvalých následků úrazu. Na druhou stranu pojišťovat si každý malý úraz by vyšlo draho, protože krom krytí rizika připlácíte s každou službou i na chod pojišťovny.

Duel dvou balíčků

Pro ukázkou jsme vybrali dva produkty, které dnes zástupci pojišťoven běžně nabízejí:

- Komerční pojišťovna – Elán (dále jen Elán),
- Pojišťovna Uniqa – Rizikové životní pojištění s dividendou G (dále jen RŽP-D).

Pro tento případ by bylo možné využít desítek produktových balíčků, ale kompletní srovnání všech je extrémně časově náročné a budeme jej doplňovat postupně.

Nastavení pojištění

Pojištit se na všechna rizika a na dostatečně vysoké částky není jen tak. U někte-

rých pojišťoven to vůbec nejde, jinde si musíte přikoupit také pojištění, která jste vůbec nechtěli. To u našich dvou pokusných produktů spíš neplatí, ale ani tak to nebude zcela jednoduché.

Zatímco v Elánu zvládne Jana nastavit částky právě tak, jak potřebuje, v RŽP-D bude muset být trochu „kreativní“:

Aby Jana doplnila nedostatečné pojištění invalidity v RŽP-D, kde je maximální pojistná částka 3 mil. Kč, může buď absolvovat složitý proces žádosti o výjimku, nebo si přikoupit pojištění invalidity s pravidelnou měsíční výplatou. Maximální částka, na kterou se může pojištit je 156 000 Kč.

Zatímco v Elánu bude Jana pojištěna pro případ invalidity II. i III. stupně, v RŽP-D může zvolit klesající pojistnou částku pouze u III. stupně. Zatímco u Elánu rozhoduje o uznání invalidity lékař pojišťovny, u RŽP-D závisí na schválení ze strany státních úřadů.

V RŽP-D si navíc nemůže sjednat pojištění pro případ smrti pouze s klesající částkou, minimálně 1/6 z pojistné částky na smrt musí totiž být stanovena jako pevná. Tato povinně sjednaná služba „pojištění na smrt“ v sobě skrývá také spořicí (investiční) složku.

V Elánu si musí sjednat pojištění na pevnou částku v případě smrti alespoň na symbolických 1000 Kč.

Modelová situace

Janě Svobodové je 27 let, je divadelní herečka s čistým příjmem 17 000 Kč. Nemá žádné dluhy a má našetřeno 100 000 Kč na stavebním spoření – po skončení vázací doby. Jediným významnějším majetkem je automobil v hodnotě 30 000 Kč. Má pětiletou dceru, kterou chce finančně zajistit alespoň do 23 let, je svobodná matka. Jelikož momentálně těžko vychází s penězi, nemá Jana v tento okamžik zájem o spoření, investování, ani žádnou formu důchodového pojištění. Naše kalkulačka by slečně Janě doporučila pojištit se takto:

- smrt – 410 000 Kč,
- invalidita – 4 740 000 Kč,
- trvalé následky úrazu – 500 000 Kč.

U pojištění smrti i invalidity preferuje Jana levnější pojištění s postupným poklesem pojistné částky. Hledá takový produktový „balíček“, který jí takové pojištění umožní a bude se přitom co nejvíce blížit těmto pojistným částkám.

Potřebné doklady

Pokud se chcete pořádně pojištit, není to jen tak. Zatímco

Modelové srovnání balíčků životního pojištění

	jednotková cena – pojištění na 100 000 Kč	
riziko	Elán – Pojišťovna KB	RŽP-D – Uniqa
smrt s klesající PČ	20,00 Kč	12,00 Kč
invalidita II.–III. stupně s klesající PČ	14,00 Kč	není k dispozici
invalidita III. stupně s klesající PČ	9,00 Kč	13,00 Kč
úraz s trvalými následky	18,00 Kč	14,00 Kč

Poznámka: rozsah služeb (pojistného krytí) se liší, srovnání je pouze přibližné.

	výsledná cena: modelová cena Elán	
riziko	pojistná částka	cena
smrt s pevnou PČ	1 000,00 Kč	5,00 Kč
smrt s klesající PČ	410 000,00 Kč	82,00 Kč
invalidita II.–III. stupně s klesající PČ	4 740 000,00 Kč	663,60 Kč
úraz s trvalými následky	500 000,00 Kč	90,00 Kč
celkem	–	840,60 Kč

	výsledná cena: modelová cena RŽP-D	
riziko	pojistná částka	cena
smrt s pevnou PČ	70 000,00 Kč	58,00 Kč
smrt s klesající PČ	340 000,00 Kč	39,00 Kč
invalidita III. stupně s klesající PČ	3 000 000,00 Kč	361,00 Kč
invalidita III. – roční důchod	156 000,00 Kč	421,20 Kč
úraz s trvalými následky	500 000,00 Kč	68,00 Kč
celkem	–	947,20 Kč

Poznámka: pojistné částky a pojištěná rizika se liší, srovnání je pouze přibližné.

PČ – pojistná částka

Uvedené ceny platí pro našeho modelového spotřebitele.

u pojištění na symbolické částky pojišťovna po vás asi nebude nic chtít krom občanského průkazu, pokud si chcete sjednat významnější pojištění, „proklepne“ si váš zdravotní a finanční stav.

V obou testovaných produktech budete muset vyplnit zdravotní a finanční dotazník, zajít na zvláštní lékařskou prohlídku, u RŽP-D navíc doložit i potvrzení o příjmu.

Cena

Relevantní srovnání ceny pro všechna pojištění je téměř nemožné nebo extrémně složité. Nikdy totiž neporovnáváme dvě stejné služby – balíček od balíčku se výrazně liší a není možné si je vybírat po částech. Proto musíme porovnávat „jednotkovou cenu“.

Z hlediska ceny i celkové flexibility, možnosti nastavení produktu, jasně vítězí Elán od Komerční pojišťovny. Přicházíme ale k nejdůležitějšímu bodu: jak dopadne srovnání kvality?

Jak srovnat kvalitu

Poslední krok, než „vstoupíte“ do pojištění, je ověřit si, zda není příliš drahé. To znamená podívat se, jaké jsou výluky, tj. situace, kdy pojišťovna nic nezaplátí a také omezení plnění. Důležité jsou také definice pojistné události (např. v případě invalidity se může pojetí výrazně lišit).

RŽP-D si v pojištění pro případ smrti vystačí s velmi málo výlukami. U některých by pro jejich povahu očekával pojistné plnění málokdo

Jaké pojištění (ne)potřebuji?

Jaký je princip jakéhokoliv pojištění? S určitou pravděpodobností se vám může stát nehoda. Když předpokládanou újmu vyjádříte penězi a vynásobíte ji onou pravděpodobností, dostanete přibližnou škodu, která skutečně hrozí.

Na tomto jednoduchém principu funguje celá pojistná matematika. Stejně jednoduchý však nebude výpočet pojistného. Do toho musíte započítat provoz pojišťovny, výdaje na poradenství a zprostředkování nebo třeba zisky akcionářů. Vždy tedy zaplatíte „o něco navíc“.

Ptejte se proto, jestli se musíte pojišťovat na všechno. Potřeba to rozhodně není u drobností, které v pojistném několikanásobně přeplatíte. Prvním pravidlem je omezit co nejvíc zbytečná pojištění na malicherné nebo vrcholně nepravděpodobné situace.

Prodejci životního pojištění se někdy také víc věnují finančním možnostem klienta, respektive jeho možnostem platit pojistné, než analýze jeho potřeb v konkrétních životních situacích. Jistě – pokud máte vysoký úvěr, vaše rodina by v případě neblahých událostí nebyla zajištěná a nemáte velké úspory nebo majetek, vyplácí se sjednat vysoké plnění pro případ smrti. Jenomže vysoké částky ve smlouvách mají i lidé, kteří například žijí sami a nikdo na nich není závislý, nemají hypotéky ani jiné závazky atd. Na druhou stranu

ale pojištění pro případ úrazů s trvalými následky, které by je ohrozilo „zaživa“, bývá podceněno.

Pokud je životní pojištění prodáváno typicky v balíčcích, využijte možnosti jejich individuálního nastavení.

Nepřijímejte „tupě“ šablonu, pokud se ji na vás snaží poradce aplikovat. Přemýšlejte, co chcete, a jasně formulujte poptávku. Jestliže prodejce bude namítat, že „to nejde“, běžte o pojišťovnu dál.

Na trhu je dost kvalitních pojištění, která se vám dobře přizpůsobí. Přestože mohou být na první pohled dražší, účelné nastavení limitů je nejenom zlevní, ale také vás lépe ochrání.

(terorismus, jaderná havárie, hromadné násilnosti), zbylé tři si však zaslouží opravdovou pozornost: U sebevraždy je pozměněná zákonná (a i na trhu obvyklá) ochranná lhůta – plní se až po třech letech od počátku pojištění.

Další stopkou je aktivní účast na závodech jakéhokoliv motoristického sportu (vozidla, letadla i lodě). Objektem poslední výluky je letecký personál pravidelné letecké dopravy. Pro všechny kategorie svorně čítá RŽP-D ještě jedno omezení a tím je alkohol. Je-li pojistná událost zapříčiněna pod jeho vlivem (podobně jako drogami a dalšími návykovými látkami), smí pojišťovna zkrátit pojistné plnění až o polovinu.

V Elánu je to se seznamem výluk výrazně horší. Mezi pochopitelnými výlukami (válečné události, terorismus, vzpoury, jaderná havárie, práce s výbušninami, činnost kaskadérů a akrobatů, výkon profesionálního sportu a následky vrozených vad a nemocí diagnostikovaných před počátkem pojištění) se objeví například vyloučení řízení bez řidičského oprávnění (ať už u osoby, která jej nikdy neměla, nebo o něj dočasně přišla).

Navíc můžete kdykoliv dostat jen polovinu plnění v těchto případech:

a) k pojistné události došlo v souvislosti s jednáním, jímž pojištěný jinému způsobil těžkou újmu na zdraví nebo smrt (o zavinění se nehovoří, tudíž i z nedbalosti),

b) k pojistné události došlo v souvislosti s jednáním,

které nasvědčovalo tomu, že pojištěným byl spáchán trestný čin.

Jak budou v praxi pozůstatí dokazovat, čemu situace z výše uvedeného mohla, nebo nemohla nasvědčovat?

Pro případ smrti je navíc vyloučeno jakékoliv plnění, dojde-li ke smrti pojištěného v souvislosti s požitím alkoholu. V podobném duchu jsou vyváženy pojistné podmínky i v ostatních částech (ze zásadních ještě kupř. vznik nároku na plnění z invalidního připojištění).

Závěr

Pojištění od Uniqa je v naší modelové situaci o 11 % dražší a při nastavování je méně flexibilní, poskytuje však větší jistotu.

Pojištění od Pojišťovny KB je přizpůsobivější, levnější a do jisté míry i transparentnější, vybírá si to však na druhé straně v podobě menšího rozsahu krytí.

Vít Kalvoda a Šimon Finemon
Think-tank TANK

Hledáte informace?

**Přehled vybraných testů
z posledních let.
Výsledky všech testů a další
informace najdete na
www.dtest.cz.**

Auto + doprava

GPS navigace	2/12; 8/12
Letní pneumatiky	4/12; 3/13
Zimní pneumatiky	10/11; 10/12

Děti

Autosedáčky	6/12; 11/12
Dětská jízdní kola	3/11
Dětská odrážedla	7/10
Dětské melaminové nádoby	3, 4/08
Dětské nočníky	9/08
Dětské postýlky	12/09
Dětské sportovní kočárky	4/09
Chůvičky	7/11
Opalovací přípravky pro děti	6/10

Domácnost

Domácí pekárny	1/09; 9/12
Elektrické vertikální sekačky	2/13
Chladničky	9/09; 6/12
Kávovary	12/10
Kuchyňské kráječe	2/09
Kuchyňské roboty	10/10
Mikrovlnné trouby	10/11; 1/13
Myčky nádobí	9/11; 10/12
Napařovací žehličky	4/11; 2/13
Odstraňovače skvrn	3/09
Parní hrnce a trouby	2/12
Prací koule a mydlivé ořechy	1/12
Prací prostředky alternativní	3/13
Prací prostředky	12/11
Práčky s předním plněním	2/12; 4/13
Práčky s vrchním plněním	4/13
Příklepové a akumulátorové vrtačky	1/12
Přimočaré pily	5/11
Rychlovarné konvice	4/13
Ruční šlehače	4/12
Sekačky benzínové	4/11; 3/13
Sekačky elektrické	4/12
Sekačky robotické	4/11
Schůdky do domácnosti	4/09
Sklokeramické varné desky	10/09
Sušičky prádla	12/12
Šicí stroje	2/11
Štípače dřeva	12/11
Tablety do myček nádobí	3/08
Tyčové mixéry	3/13
Úsporné zdroje světla	4/12
Vysavače	9/11; 9/12
Zahradní drtiče	8/11
Zahradní nůžky	9/10
Zahradní pilky	2/13

Obraz + zvuk

Baterie a nabíječky	12/10; 1/11
Bezdrátové headsety	8/12
Blu-ray přehrávače	10/11; 9/12
Čtečky elektronických knih	1/11
Digitalizace zvukových nosičů	8/10
Digitální fotorámečky	1/10
Digitální videokamery	6/11
Domácí kino	11/11; 12/12
DVD přehrávače	2/10
DVD rekordéry	11/09
3D televizory	10/10
Externí pevné disky	9/10
Fotoaparáty s výměnnými objektivy	9/12
Hi-fi soupravy mini a mikro	8/10
Kompaktní fotoaparáty	5/12; 1/13
Monitory	1/11
MP3 dokovací stanice	1/12
MP3 a multimediální přehrávače	1/12; 12/12
Sluchátka	10/11
Televizory	5/12; 10/12; 4/13
Videokamery	6/12

Telefony + počítače

GPS navigace	1/13
Mobilní telefony	4/12; 11/12
Mobilní telefony pro seniory	4/10
Navigace pro mobily	8/12
Ochrana počítače	4/12; 4/13
Tablety	11/12
Tiskárny	4/12; 2/13
Vodotěsné obaly	4/12

Sport + hobby

Běžecské bundy	10/12
Běžecské lyže	1/12
Carvingové lyže	11/10
Cyklistické přílby	5/12
Cyklocomputery	4/10
Digitální pianina	4/12
Chrániče zad	11/10
Lyžařská střediska	1/11
Lyžařské brýle	1/11
Lyžařské přílby	1/13
Spací pytle	5/11
Sporttestery	4/11
Trekkingová obuv	8/12

Zdraví + kosmetika

Antiperspiranty	8/11
Daylong actinica	7/11
Elektrické holicí strojky	1/10
Holicí strojky a holitka	7/12
Krémy na ruce	10/10
Mezizubní péče	11/12
Měniče krevního tlaku	1/11
Opalovací přípravky	6/11; 7/12
Spodní prádlo	5/12

Šampony pro barvené

vlasů	6/12
Šampony pro regeneraci	8/10
Tělová mléka	11/10
Univerzální pleťové krémy	7/10
Ústní vody	2/10

Jídlo + pití

Balené vody a pitná voda z kohoutku	10/09
Černý čaj	9/12
Čokolády	12/11; 7/12
Dětská menu ve fastfoodech	10/09
Dětské snídaňové cereálie	11/08
Káva instantní	10/11
Káva mletá	1/13
Kečupy	9/11
Kysané a sterilované zeli	2/13
Majonézy	12/12
Máslo	12/11
Med	5/12
Olivové oleje	10/12
Párky vídeňské	4/13
Pstruži	6/12
Rybí filety a filé	11/12
Rybí prsty	11/11
Smetany	3/12
Syrová kuřata	2/12
Šlehačky ve spreji	7/11
Tavené sýry	3/13
Tresčí játra	2/11
Tuňák v konzervě	3/11
Umělá sladidla	10/11

Právo + finance

Běžné účty	5/12
Cestovní pojištění	6/12
Dodavatelé el. energie	11/11
Dodavatelé plynu	8/12
Havarijní pojištění	10/11
Hypoteční úvěry	9/12
Hypotéky	2/12
Kreditní karty	3/13
Kupte si levnější plyn	4/11
Mobilní telefon: zbytečně drahá závislost	4/13
(Ne)důvěryhodné slevové portály	4/13
Neviditelné poplatky	9/11
Otevřené podílové fondy	8/11
Platba kartou	3/13
Pojištění nemocí a úrazu	2/11; 3/11
Přenesení telefonního čísla	2/13
Spotřebitelské úvěry	4/12; 1/13
Spořicí účty	6/11; 2/13
Starobní důchody	4/12
Stavební spoření	12/11; 12/12
Termínované vklady	7/11
Účes předmětem smlouvy	1/13
Změna bankovního ústavu	6/10
Životní pojištění	1/11

Předplatte si dTest a ušetříte

Výsledky testů a spousta užitečných informací každý měsíc ve vaší schránce a denně na www.dtest.cz.

**Roční předplatné časopisu dTest
v ČR: 790 Kč
Roční předplatné časopisu dTest
v SR: 32,90 EUR**

Cena zahrnuje:

- 12 vydání časopisu
 - zdarma roční přístup do databáze více než 9500 výrobků otestovaných od roku 2005
 - přístup do online spotřebitelské poradny
 - speciální poradenskou linku s přednostním servisem
- Nyní navíc dárek! S prvním časopisem obdržíte zdarma praktickou brožuru „105 vzorů pro řešení spotřebitelských problémů“ v hodnotě 200 Kč.
- Pro srovnání: Ve stánkovém prodeji stojí 12 vydání časopisu dTest 948 Kč bez uvedených výhod pro předplatitele.

Jak předplatné objednat?

Nabízíme několik možností:

- elektronicky: vyplněním objednávky na www.dtest.cz / www.dtest.sk
- telefonicky: na číslo 241 404 922
- zasláním SMS na číslo 604 556 874 ve formátu: dtest jméno příjmení ulice číslo popisné PSČ obec e-mail
- výsledky některých testů a krátkodobé předplatné lze získat přes SMS; informace u jednotlivých testů na www.dtest.cz / www.dtest.sk

5 důvodů, proč si předplatit dTest

1. Peníze vložené do předplatného se vám mohou vrátit už během jediného nákupu. Naše nezávislé testy ukazují, že dražší výrobky nemusí být lepší než levnější konkurence. S dTestem efektivně nakoupíte a ušetříte.

2. Jako předplatitelé získáváte zdarma přístup do unikátní databáze tisíců testů na www.dtest.cz.

3. S předplatným dTestu se stanete součástí velké rodiny spotřebitelů, kterou jen tak někdo neoklame. Informujeme o nástrahách trhu a bojujeme za spotřebitelská práva.

4. Praktické dárky, které dostávají naši předplatitelé, potěší a usnadní život.

5. Pro zachování skutečné nezávislosti nezveřejňujeme žádnou reklamu. Příjmy z předplatného jsou hlavním zdrojem financování našich testů i ostatních aktivit.

www.dtest.cz

Nahlédnutí do dTestu 6–2013

Vysavače

Pravidelná aktualizace jednoho z našich nejpopulárnějších testů. Dozvíte se, jak dopadly nové modely sáčkových i bezsáčkových vysavačů, kolik stojí skutečně dobrý vysavač, jaký provoz vydrží a kolik prachu udrží.

Dětské autosedačky

Pokud jste si v tomto vydání vybrali kočárek, v červnu se dozvíte, jakou k němu vybrat autosedačku, abyste vy a vaše děti byli nejen v pohodlí, ale i v bezpečí v autě i na výletě.

Myčky

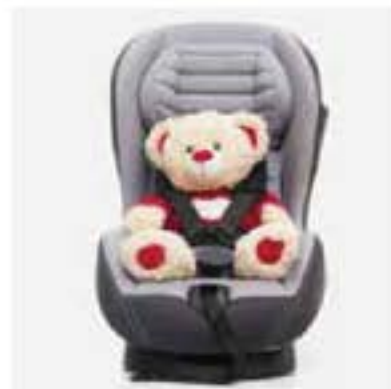
Kolik litrů je potřeba na umytí dvanácti sad nádobí? Myčky nádobí to zvládají se stále nižším množstvím vody. Dovedou ale nádobí umýt tak, abyste byli s výsledkem spokojeni? V červnu odhalíme favority i propadlíky.

Videokamery

Obliba kamer určených pro sportovní použití vzrůstá. Díky jejich malým rozměrům a odolnějšímu zpracování najdou uplatnění i při řadě dalších aktivit. Kolik toho vydrží, jak dobře se s nimi zachází a samozřejmě jak kvalitní záznam pořizují, to vše se dozvíte v červnu.

Mimořádně přesunuto z tohoto vydání.

změna vyhrazena

Testy pro dobré nákupy

Objektivně

Výrobky nakupujeme anonymně v běžné obchodní síti. Výrobci ani prodejci nemohou ovlivnit náš výběr. Testy probíhají v nezávislých laboratořích. Pro hodnocení výrobků používáme objektivní kritéria.

Nezávisle

Náklady na testy a další naši činnosti hradíme z předplatného a veřejných zdrojů. Spolupracujeme s největšími evropskými a světovými spotřebitelskými organizacemi.

Bez reklam

Inzerenti ovlivňují nezávislost médií. V našem časopise ani na našich webových stránkách žádnou reklamu nenajdete.